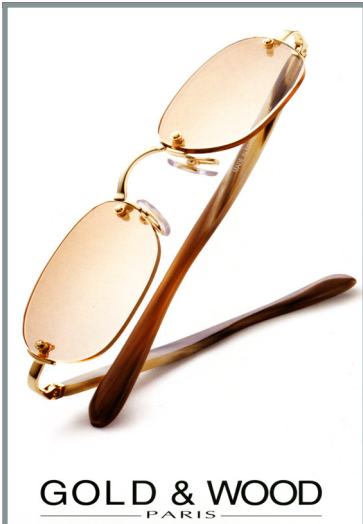

KALEJDOSZKÓP

ALEIDOSCOPE

DOMJÁN JÓZSEF, FAMETSZET - WOODCUT

delta OPTICAL

**A uniquely irresistible optical shoppe,
which will facilitate the latest in fashionable
eyewear and also provide impeccable functionality
with maximal comfort.**

**Collections like: Theo, Zenka, Face & Face,
Alain Mikli, Starck, Lindberg, Gold & Wood,
ic! Berlin and more**

SQUARE ONE MALL - 100 City Centre Drive, Mississauga, ON, L5B 2C9

Tel.: 905-896-4030; Fax: 905-896-4031

FAIRVIEW MALL - 1800 Sheppard Ave. East, Toronto, ON, M2J 5A7

Tel.: 416-491-1115; Fax: 416-491-1146

HILLCREST MALL - 9350 Yonge Str., Richmond Hill, ON, L4C 5G2

Tel.: 905-883-1144; Fax: 905-883-1148

Kilyén Ilka

TŰZ

1. Tamás Menyhért - Varazslat cselekvésért
2. Vágják az erdei utat - mezőségi népdal
3. Nagy László - Tűz
4. Utassy József - Zúg Március
5. Esik eső - mezőségi népdal
6. Petőfi Sándor - Veszített csaták, csúfos futások
7. Petőfi Sándor - Csatában
8. Klapka-induló
9. Petőfi Sándor - Ki gondolná, ki mondaná
10. Édesanyám, ha meguntál - mezőségi népdal
11. Kossuth Lajos - Ima a kápolnai csata után
12. Mint a szép híves patakra - zsoltár
13. Baka István - Végvári dal
14. Sej a mindenit - mezőségi népdal
15. Farkas Árpád - Özönvíz
16. Fordulj kedves lovam - mezőségi népdal
17. Márai Sándor - Halotti beszéd
18. Ha folyóvíz volnék - csángó népdal
19. Dancs Rózsa - Vaddisznók törték a törökbüzet
20. Fáy Ferenc - Jeremiás siralmi (részlet)
21. Kabdebó Tamás - Memento libertatem
22. Hatalmas Isten - unitárius ének
23. A titkos szerződésről
24. Wass Albert - Üzenet haza
25. Erdélyország sok szép vize - mezőségi népdal
26. Reményik Sándor - Mi a magyar?
27. Ady Endre - Ad az Isten
28. Tompa László - Vallomás
29. Kós Károly - Kiáltó szó (részlet)
30. Szent-István himnusz - csángó népdal

Kilyén Ilka a jelenkori erdélyi magyar színjátszás egyik legjelesebb képviselője.

CD-je megvásárolható. Érdeklődni: www.hccc.org. Tel.: 416-654-4927

This publication is financially assisted by
THE WAPPEL BRECKNER FOUNDATION

Fotó: Kun Emília

SZERKESZTŐI GONDOLATOK

*Kilyénfalva messze esik Torontótól,
ahova ezt a levelet küldtem, de
korántsem elérhetetlen távolságra.
Lélek kövezi ki az utat a két
település, de mondhatjuk azt is: a
két földrész között, lélek, amely
nemcsak szárnyalni képes, hanem
leállni is és egy-két apró dolgot a*

*helyére igazítani. Minap éppen ezt tette: a kilyénfalvi
könyvtár vadonatúj polcait töltötte-pakolta meg szépséges
ajándékkönyvekkel, és beléjük lehelte az otthonosság
érzését. Hogy a távolabbszaka Magyarországról érkezett
kötetek ne idegenként tekintsenek szét a gyergyói hegyek
környékezte világban, hanem földiként, a hazaérkezetség
jóleső érzésével. A magyar nyelv - édes anyanyelvünk -
megtartó melegségében.*

*„Anyanyelvünk létünk bére”, írta a nemrég
elhunyt Bartis Ferenc költő, akinek nevével ajándékozták
meg a kárpátaljai Tiszaujlakon azt az iskolakönyvtárat,
amelynek létrehozásánál szintén Varga Gabriella
bábáskodott.*

*Könyvtáralapító Varga Gabriella példát mutat
mindannyiunknak, nekünk is, akik csak lélekben lehetünk
jelen egy-egy ilyen jelentőséges napon, példát, hogy a
szülőföldszeretetet nem a tárogató és nem is a borba fojtott
kesergés jelenti, hanem a cselekvés. Ha az nem több, csupán
egy-egy könyvnek a helyreigazítása, még akkor is szeretet,
ragaszkodás, szolgálat. Isten áldja meg a kilyénfalvi új
könyvtár megálmodóját, a megvalósításban segédkezőket,
a jövődö olvasókat. Kívánom, hogy a könyvek minden
üzenete visszhangra találjon a szívekben, és állja útját
anyanyelvünk sorvadásának mindenütt, ahol magyarok
élnek a földön.*

Dancs Rózsa

**HIRDESSZEN A FOLYÓIRATUNKBAN!
A HIRDETÉS MAGÁBAN FOGLALJA AZ ÉVI
ELŐFIZETÉST**

Kéziratokat és más, közlésre szánt anyagot csak elektronikus
postán fogadunk el.

A folyóiratban megjelenő írások tartalmáért kizárólag
a szerzők felelősek.

We accept manuscripts, pictures, etc. by e-mail only.
The opinion expressed in this publication are
not necessarily those of the publisher.

A TARTALOMBÓL - CONTENTS

Dsida Jenő: Július, Ki-ki maga mesterségét	2
Jenő Dsida: The Poem of Darkness. Transl. G. Gomori, C. Wilmer	
Dancs Rózsa: Szabó Sándor, az akusztikusgitar Nagymestere	3
Mátyási Terka: Az óceán, Nyár, Fák, A rét	6
George Telch: Memories of my Father	7
Kati Rékai: Rogers 2007 - Chinese Lantern Festival	11
Frank Veszely: John Miska, the Librarian	13
Wass Albert: Halál	
Makkay József: Búcsú K. Jakab Antaltól	15
K. Jakab Antal: Jegyzetek a nyelvi hazaárujáról	16
2007 - Árpád-év	17
Arpad Memorial Year 2007	19
Diós István: Szent István király	20
Babits Mihály: Szent király városa	22
The Crown of Saint Stephen	23
Magyar Tamás: Fifa-élmény	24
Tarján Gábor: A fametszés nagymestere - Domján József	24
Emese Kerkay: József Domján...	27
Ahol nem kosárban terem a banán	28
Dr. Oláh András: Könyvtárvatás Kilyénfalván	30
Emlékezés a tavaly aug. 20-i erdélyi halottakra	31
Bácsalmási István: Heten egy hétig Budapesten	33
Steven Bácsalmási: Seven Days for Seven in Budapest	34
Kati Rékai's New Books	36

416.425.6384
www.iframework.net

KALEJDOSZKÓP - KALEIDOSCOPE

ISSN 1480-5499

Megjelenik kéthavonta - Published bimonthly

Előfizetés - Subscription in Canada: CA\$39.95/ year

Foreign: US\$50.00/ year

Publisher: Kaleidoscope Publishing

Telch György, Elnök - George Telch, President

Telch-Dancs Rózsa, Főszerkesztő - Editor-in-Chief

Nik Networks, Technikai Tanácsadó

Ali Kalbali, Technical Support

Révész Kató - Kató Révész, Terjesztés - Subscription

Elérhetőség - Address: 122 Silas Hill Drive

Toronto, On, M2J 2X9, Canada

Tel.: 416-491-4631; Fax: 416-491-9661

E-mail: rosacae@hotmail.com

Copyright © Kaleidoscope Publishing

No part of this publication may be reproduced by electronic means,
photocopying or otherwise, without written permission from the
publisher, excepting brief quotes for the purpose of review.

***KALEJDOSZKÓP szó a Pallas Nagy
Lexikona helyesírását követi**

Dsida Jenő

JÚLIUS

Itt künn járok a földeken,
kedves.

A kalászkok megbókolnak előttem:
olyan hatalmas vagyok, olyan
bronzarany félisten, mikor rád gondolok.
Egyébként pedig költő, sétáló ember,
akire fény hull és sárgaméz-mosolygás.
Tehénkék.

Pásztorok.

Nyári máglya. Búzamező.

Csendesen feléd sóhajtom a búzavirágok kék szerelmét.
Harsányan feléd kiáltom a lobogó pipacsok vörös
nászindulóját!

KI-KI MAGA MESTERSÉGÉT

*Mottó: Csilingiling,
dalolni kell! Sík Sándor*

A költő - Dsida Jenő

A bíboros nap felkel,
kiváncsin szétteltekint;
óráját tudja biztos
és lepihen megint.

A hold suhogva sétál
A fellegek között,
sarlója megsoványul,
míg árnyba öltözött.

A bokor kivirágzik,
gyarapszik egyre fel;
a madár fészket épít,
repül és énekel.

Csillagsugarba olvad
a halvány, esti pír,
az eső lefelé hull -
a költő verset ír.

“A magyar lélek 12-ik
kapuja a dal.”
(Kodály Zoltán)

A Torontói Magyar
Kultúrközpont BARSÍ ERNŐ NÉPDALKÖRE
szeretettel várja a jelentkezőket.
Énekeljünk együtt minden vasárnap
délután 4-től 6-ig! Tel.: 416-386-0989

Jenő Dsida

THE POEM OF DARKNESS

Translated by George Gomori & Clive Wilmer

Once more, the vigil season!
Broad pen-strokes on my sheet look grim.
Night's rust-juice floods the gardens,
by six full to the brim.
damp oozes from the mouldering trees,
you muse on how much time
you've left. Your foot stops dead, in fear
of stumbling into a tomb...
But tell me: have you ever let
a snow-white sugar-cube soak up
dark liquid, dipped in the bitter night
of coffee in its cup?
Or watched how the dense liquid,
so surely, so insidiously,
will seep up through the white cube's
pure, crystalline body?
Just so the night seeps into you,
slowly rising, the smells
of night and of the grave all through
your veins, fibres, cells,
until one dank brown evening,
so steeped in it, you melt and sink -
to sweeten, for some unknown god,
his dark and bitter drink.

Dsida Jenő (1907 - 1938)

*A Szatmárnémetiben született, élete nagy
részében Kolozsvárott élő költő ifjúkorától
kezdve szívbeteget volt, maga is tudta, hogy nem
adatik neki hosszú élet, de leszámítva néhány
végső költeményét, nyoma sincs benne a
halálvárás komorságának. Derűsen szerette az
életet és az irodalmat.*

THERE IS ALWAYS SOMETHING
HAPPENING AT THE HUNGARIAN
COMMUNITY CENTRE.
COME, JOIN US!

840 ST. CLAIR AVE. WEST
TORONTO, ONTARIO
TEL.: 416-654-4926, www.hccc.org

SZABÓ SÁNDOR, AZ AKUSZTIKUSGITÁR NAGYMESTERE

Később még inkább megérintettek az olyan zenék, ahol már nincs értelme stílusokról beszélni. Ma én is ilyen zenét játszom. Nem gondolkozom kategóriákban és stílusokban. Mindenfajta zene meg tud ragadni, és úgy gondolom, hogy ha a zene egy nagy tenger, akkor egy-egy stílus egy-egy állat-, vagy növényfajnak felel meg, ami a víz alatt él. És hát egyik sincs meg a másik nélkül, egyik stílus annak a nagy zenének csak egy bizonyos aspektusát képviseli, a másik stílus pedig értelmezi azt. Nincs értelme a dolgoknak csak egy részletét nézni, számomra csak zene van, mint egységes egész. (Hoffman József: Mediatechnika, 2002. július-augusztus).

Halkszavú, szerény ember Szabó Sándor, aki legutolsó torontói látogatására a magyar népdalok gitárra hangolt CD-jét is elhozta. A kellemes hangulatú, hatalmas fák lombátrával árnyékolt kertipartin, amelyre Dr. Magyar Tamásék portáján gyűltünk össze, mindenről szó esett: egészséges étkezésről, gyaloglásról, Hamvas Béla filozófiájáról, családról, irodalomról, szobrokról-képekről, csak a zenéről nem. Mintha csak az esti házi koncertre spóroltunk volna, visszafogottan, udvariasan, titkolt izgalommal vártuk a pillanatot, hogy végre körbeülhessük a Mestert. Megtörtént. És egy szűk órára megszűnt a világ minden prózaisága, csak a dallam élt, a gitár intim, „csak-nekem-értem-szóló” hangja. Akkor, ott halkszavú Szabó Sándor mini-hangversenye a sors egyszeri, megismételhetetlennek tűnt ajándékává nemesedett.

Szabó Sándort legjellemzőbben a honlapjáról vett idézettel mutathatjuk be az olvasónak: „Muzsikájában, a klasszikus kompozíciós módok, a keleti meditatív előadasmód és hangzás, a modern jazz-ből hozott improvizáció mind megtalálható. Az évek alatt kialakult sajátos, időnként meditatív, finoman részletező dallamvilága, a diatónikus és atonális világ között lebegő, azokat átszövő harmóniavilága. Zenéje nehezen sorolható be egy-egy kategóriába. A klasszikus gitár polifóniáját, az amerikai fingerstyle akusztikus gitárjáték technikáját és a keleti zenék díszítésmódját ötvözte egybe. Mindehhez párosul a jazzből örökölt improvizációs készsége.

A gondolkodására Hamvas Béla művei és szellemi öröksége gyakoroltak nagy hatást. Különösen a misztikus intuíció gondolata foglalkoztatja, amiben a világ megismerésének egyik szintje az intuícióban és meditációban való alkotás. alkotásmódnak. Az ihlet által a világ rejtett mélységei

táruznak fel. Muzsikája a világnak láthatatlan, de érzékelhető kiterjedéseinek a kivetítése... Zenéjének üzenete az örök átjárók keresése a különböző kultúrák és az emberi gondolkodások szakadékai között...”

- A torontói Magyar Kultúrközpontban szervezett koncertje előtt beszélgettünk a nemzetközileg nagyra becsült akusztikusgitárművésszel a Bayview Village kávézójának teraszán. Első kérdésem az volt, hogy mikor találkozott először a gitárral?

- Tizenhárom éves voltam, amikor a nagynéném áthívott magához, hogy megmutasson valamit, amit a fiának vásárolt. Az ajándékot úgy hívják, hogy gitár, mondta. Én azelőtt nem is hallottam a gitárról, lévén, hogy egy tanyáról költöztünk be a városba, és csak a rádióból hallottam zenét azokban az években. Még most is fel tudom idézni azt a pillanatot, amikor először szemben találtam magam a gitárral: egyszerűen lecsúsztam a fal mellett a földre, és úgy néztem rá, mint valami oltárra. Ez a perc meg is változtatta az életemet. Utána semmi más nem érdekelt, csak a gitár.

- Csak a látvány babonázott meg vagy ehhez hozzáadódott a hangja is?

- A hangját csak később hallottam, de a rádióban ettől kezdve mindig a gitárzenét kerestem. Hihetetlenül óriás univerzummá tágult a gitár, és ez a hatás elkísérte az egész életemet – a mai napig.

- Kivel kezdte tanulni gitározni?

- Törökszentmiklóson születtem és nőttem fel. A városban volt egy öreg muzsikos, aki tudott valamennyire játszani klasszikus gitáron, s nála kezdtem el a gitározást. Öt egy idő után azért hagytam ott, mert elérte Magyarországot is a Rock and Roll-hullám, és minden fiatal el kezdett játszani valami olyan zenét, ami Nyugatról jött. Ez a láz engem is magával ragadott. A rock zenéből viszont egy ponton szintén kiábrándultam, olyan értelemben, hogy nem találtam benne semmit, amire nekem szükségem volt. Így el kezdtem más zenék után

kutatni, és húsz éves koromban már a dzsessznél tartottam. A dzsessz nagyon izgalmas, érdekes volt számomra, mert harmóniailag, zeneileg, hangzásilag mindent megtaláltam benne, amire vágytam. A harmincas éveim után aztán különböző távoli kultúrák zenéjével ismerkedtem meg. Akkortájt nyitott Kelet. Főleg az indiai zene jelentett fontos momentumot a pályámon, és ezen keresztül jutottam el más népek zenéjéhez. Természetesen, felfedeztem magamnak a klasszikus zenét is, amit egyébként gyermekkorom óta folyamatosan hallottam. Már az iskolában nagy örömet szerzett Bartók és Kodály, de nem gondoltam, hogy később az ő nyomdokaikat követem a magam zenéjében.

- Példaképeid?

- Tulajdonképpen

a nagy magyar zeneszerzőket, elsősorban Bartókot és Kodályt tartom példaképeimnek és nem gitárművészeket.

- Az akusztikusgítár úttörő műfaj Magyarországon. Hogy tudtad megszerettetni, illetőleg meghonosítani ezt a műfajt?

- Még nem beszélhetünk meghonosításról. Ami azt illeti, arra tettem fel az életemet, hogy Magyarországon meghonosítom ezt a zenei műfajt, amit azonban az én stílusommal elég nehéz megtenni. Azért nehéz, mert Magyarország az elmúlt 50 év alatt kulturálisan mindentől elfordult, ami magyar és ami a mienk. Az igazság az, hogy soha nem tudtuk az értékeinket és a nagyjainkat megtartani, szélnek eresztettük őket, és mindenki valahol külföldön, a világ másik oldalán keresett boldogulást. Amikor elindult az ú.n. globalizáció, akkor gyakorlatilag a nyugati kultúrák mindent elsöpörtek. Nos, én rájöttem arra, hogy ha valamit mag akarok valósítani a gitárral mint hangszerrel - ami nem tartozik a tradicionális magyar hangszerek közé -, akkor igénybe kell vennem a nyugati kultúrát olyan módon, hogy - mivel gyakorlatilag az egész gitárszakmát ismerem - turnékat, fesztiválokat szervezek, és ide becsempészek mindenféle gitárost, nemcsak nyugatiakat, hanem keletieket is. Ez azt jelenti, hogy a gitárt igyekszem a maga teljességében bemutatni, közönség elé tárnai mindent, ami csak a gitáron történik. Azt kell mondanom, hogy ez nagyon sikeres, mert a gitár csodálatos intim hangszer, nem hiszem, hogy bárkit is bántana a hangja, és az emberek szeretik. Most már törzsközönsége van otthon a gitárnak. Nem nekem, a gitárnak.

- Ezek szerint sok külföldi művésszel játszol.

Igen, többnyire külföldiekkel, mert Magyarországon még nem tartunk ott, hogy ebben a műfajban magas színvonalú művészek legyenek. A klasszikus gitárban elég erősek vagyunk már, de a modern gitár műfajában eléggé egyedül vagyok még. Lankadatlanul dolgozom azon, hogy a fiatalokat megnyerjem. 2002-től évente megszervezzük május közepső két hetében a Nemzetközi Akusztikusgítár Fesztivált. Az idén a hatodikat tartottuk, amelyre meghívtam a német Peter Fingert, az amerikai Dean Magraw-t és Dylan Fawler-t Wales-ből, aki kelta zenét játszott. Igyekszem mindig olyan művészeket meghívni, aki jó kontrasztban vannak egymással, hogy színes legyen a műsor.

- Ars poeticát hogyan fogalmaznád meg?

- Az ars poeticát könnyebb zenében lejátszani, mint szavakba önteni. Ugyanis én abban hiszek, hogy ahol a zene forrása van, azt csak metafizikai gondolkodással és megközelítéssel lehet tetten érni. Számomra a zene szakrális dolog, kivételes átjáró, talán az egyetlen átjáró a transzcendencia és a fizikai valóság között. Éppen ezért igyekszem a zenét olyan módon megtisztelni és olyan módon kapcsolatban maradni vele, hogy ne dobjam szemébe. Ars poeticám szerint próbálom visszaállítani a muzsikának a régi rangját, azt a csöndes, intim, csöndből kinövő minőségét, ami ma nagyon ritkán található meg. Másik dolog az, hogy olyan táplálkozási forrásokat találni, amik nem mennek semmiféle fogyasztói társadalmi trend felé. Ez azt is jelenti, hogy én egy éles vonalat húzok a szórakoztatás, tehát a pénzért való zenélés és a tiszta művészet között. Nincs kompromisszum a zenében. Ezért nem is véletlen, hogy Bartók és Kodály a nagy példaképeim, mert ők mindenféle kompromisszum nélkül egyszerűen megszülték a muzsikát. Olyat kell játszani, ami metafizikailag, mentálisan, minden tekintetben hozzánk tartozik.

Kutatom, keresem, hogy a magyarságot a Kárpát-medencébe való érkezéséig milyen távol-keleti hatások érték, amelyek befolyásolták a zenében. Adott a magyar népzenei kincs, amihez oly sokan hozzányúltak, és rájöttem, hogy autentikus formájában az ma már nem létezik. A mai népszerű népdalénekesek ma már nagyon kényelmes városi életet élnek, professzionális szintre emelték az előadásmódját, tehát nem autentikusak. Van az előadásmódjukban egyfajta akadémizmus. Az az igazság, hogy ma már nem is lehet autentikusan énekelni, csak átmenteni lehet a kincset egy városi miliőbe. Tulajdonképpen Bartók is ezt tette. Tehát a lejegyzett népzenei kincsünket kell átmenteni, a lényegét megtalálva áttemelni egy újfajta minőségbe. Azért, mert én gitáros vagyok, még érdekesebbé válik a dolog, mert a gitáron előadott magyar népzene végképp nincs hagyománya. Arra gondoltam, hogy ha én ezt nem próbálom meg, akkor senki a világon nem fogja, tehát ez a Kanadában készült CD ennek a tervnek az első terméke, remélem nagyon, hogy nem az utolsó. Egy sorozat indul ezzel az albummal, első kísérlet arra, hogy gitáros magyar népzenei játsszunk.

- Minek alapján történt a népdalok válogatása?

- Egyrészt olyanokat választottam ki, amelyek érzelmileg megfogtak, másrészt olyanokat, amelyek technikailag, zeneileg kínálták magukat gitáron. A gitár egy makacs hangszer, mert bizonyos dolgot enged, másokat meg nem nagyon hagy eljátszani.

- Hamvas Béla filozófiája?

- Az embernek vannak kritikus pillanatai, válság-időszakai, amikor keresi a fogódzót, amikor keresi a gravitációt a talpa alá, és sokszor ezek a dolgok nincsenek. Pont egy ilyen időszakban beszélgettem valakivel, aki azt tanácsolta, hogy olvassam el Hamvas Bélát, és javasolta a Láthatatlan történet c. esszégyűjteményt. Ez a könyv egészen új fordulatot hozott az életembe. Minden, amit abból a könyvből kiolvastam akkor, úgy hatott rám, hogy 'Úristen, én ezt már régóta tudom, éreztem, csak nem tudtam megfogalmazni, s lám, most itt le van írva!' Olyan forrásokra hivatkoztam, amiket el kezdtem én is kutatni, s lassan eljutottam a misztikához, az igazi, értékes, ősi gondolatokat kerestem meg benne, s aztán ezen keresztül rengeteg más dolog is kitért előttem, ezen keresztül mélyült el a kapcsolatom a képzőművészettel. Amikor Vácra költöztem, amelyik Szentendre után a második legnagyobb művészváros, egy elég ösztönzést kaptam arra, hogy mindezekben a dolgokban elmélyedjek. A Hamvassal való találkozás egyértelműen világossá tette számomra, hogy a zene, a zenélés, az improvizáció nem egy hétköznapi fizikai síkban keletkező tevékenység. Ennek sokkal mélyebb rétegekben kell hogy gyökerezék. Hamvas gyönyörűen megfogalmazta, hogy vannak olyan

dolgok, amik ugyanabból az attitűdből, ugyanabból a szellemi gyökérből fakadnak, pl. az írás, az ölelkezés, a muzsikálás - és különös tekintettel az improvizációra - a mentális, misztikus intuícióból. Ez egy olyan mentális állapot, amikor ugyan itt vagyunk a fizikai síkon, de a szellemi érzékszerveink folyamatosan más-más helyeken, más-más valóságszinteken vannak. Ilyen módon a művészember egy többdimenziós életet él. Én ezt felfedeztem magamnak és ezt alkalmazom is.

- Megszenveded ezt a folyamatot?

- Meg természetesen, hiszen, mint minden művészember, hiperérzékeny vagyok. Ha nem lennék hiperérzékenyek, nem lennének hiperszenzoraink, és akkor nem volnának mély élményeink sem. Valaki ezt úgy fogalmazta meg, hogy ahol az érzés, ott a szenvedés.

- Dencs Katiéknál hallottunk tőled egy megrázó eszmefuttatást a honvágyról. Hogy is állunk ezzel a kérdéssel?

- Erre ismét nem lehet tömören válaszolni, talán a szellemtudomány tudna bővebb magyarázatot adni rá. Hogy én mit gondolok erről? Rengeteget utazom, s amikor megérkezem, akkor van egy olyan érzésem, mint ebben a pillanatban is, hogy minden, ami körülöttem történik, olyan, mintha ülnék egy tévé előtt, és én ki lennék rekesztve belőle. Tehát nem fogad magába az az energia, ami itt mindent megtart. Amikor már elviselhetetlenül kívülrekedtnék érzem magam az itteni fizikai valóságban, akkor elfog egy érzés, ami nem más, mint maga a honvágy. Abban a pillanatban, amikor visszaérkezem, mondjuk éppen Magyarországra, akkor azt tapasztalom, hogy hirtelen minden körülöttem van, minden magába fogad, egy egészen más létállapot érzése tölt el. Arra is rájöttem, hogy az embereknek szükségük van arra, hogy időnként kiemeljék a megszokott energiáiból, ilyenkor szoktak utazni, feltöltődni. Nekem az utazás mindenképpen feltöltődést jelent, mert amikor egyedül vagyok, el kezdek komponálni, vagy hazaérkezésem után egy idő múlva azok az ötletek jönnek elő, amik idegenben keletkeztek. Szeretek utazni, de szeretek megérkezni is. Nem tudnék máshol élni, mint ezen a nehéz Magyarországon.

- Terveid?

- A napokban megjelent Vancouver-ben a népdalos akusztikgitár-albumom, aminek a címe The Hungarian Acoustic Guitar. Szeretnék egy kis kampányba kezdeni, elküldeni mindenféle folkfesztiválra, különösen olyan helyekre, ahol magyarok élnek. Nyilván, ez misszió is, ezt nekem meg kell tennem. Ezzel párhuzamosan el kell kezdenem a következő albumot készíteni, ennek már dolgozom az anyagán, most is hoztam magammal népdal lejegyzéseket és ezeket teszem át gitárra. Ezzel egyidőben

dolgozom más gitárosokkal. Mielőtt Torontóba jöttem, Bostonban készítettem felvételt Kevin Kastning-el, egy rendkívül kiváló amerikai gitárossal, akivel annyiban közösek vagyunk, hogy ő is ilyen furcsa hangszereken játszik, mint én - el kezdtünk 12 húros bariton gitáron játszani, ami teljesen kitágítja a gitár eddig hallott hangzó-és zenei lehetőségeit. A közelmúltban készítettem felvételt egy belga gitáros asszonnyal, Veronique Gillet-vel, az is hamarosan megjelenik.

Lejegyezte: Dancs Rózsa

TAVASZI SZÉL...

(Népdal)

Tavaszi szél vizet áraszt,
Virágom, virágom,
Minden madár társat választ,
Virágom, virágom.

Hát én immár kit válasszak,
Virágom, virágom,
Te engemet, én tégedet,
Virágom, virágom.

SPRING WIND...

(Translated by Terka Mátyási)

Spring wind brings the floating water,
My flower, my flower,
Birds are choosing each of their pair,
My flower, my flower.

Who can I choose, who can I choose,
My flower, my flower,
You could choose me, I could choose you,
My flower, my flower.

KALEIDOSCOPE PUBLISHING
MINDENKI ÉLETE SAJÁTOS TÖRTÉNELEM!

MESÉLJE EL AZ UNOKÁINAK!

KÖNYVÉT MI KIADJUK!

MAGYARUL, ANGOLUL VAGY KÉT NYELVEN.

KÉZIRATÁNAK FORDÍTÁSÁT VÁLLALJUK.

Tel.: 416-491-4631

E-mail: rosacae@hotmail.com

Mátyási Terka

AZ ÓCEÁN

Állok teremtett
Ős-vizek tövében
Morajló-zúgoló
Hús hullámverésben

Kristályos szemekké
Görgetett homokban
Honnan ősz-kezdetek
Formálása lobban

Állok szívig csapó
Zúgó habos fényben
Simuló lényemmel
Részként az egészben

Fogadom létemmel
E görgő rengeteget
Smaragd csillogású
Kristály-permeteget

Állok neplementén
Aranyhid tövében
Honnan napig futkos
Lelkem fel az égen

Lélegzem rohanó
Ezüstös habokban
Ahol a teremtés
Szív-verése dobban

Hol összecsapódnak
Létnyi létem felett
Tenger tarajokból
Teremtő elemek

NYÁR

Báránys az ég
Ezüst-gyapjas
Hab-labdacsok
Lebegnek lehelet-lágy
Ringással az égen,
Párákból szüremelő
Narancs-izzású
Nappal közepén
A nyarat bégető nyáj
Békés tengerében.

Élő virág-szoknyát
Lebegtet a lég.
Illatban, fényben
Fürdik az ASSZONY.

Fűszin haját
Szél-fésűkbe fogja
És szikrákat hint
Szét a patakokba.

Vizek zsibognak,
Zsong a bogár,
Teljesedni látszik
Ami csorba.

Húnyt szemünk alól
Csurognak a könnyek
Mert kézzel markolunk
A csillagokba.

FÁK

Múlt-jelen-jövő
Él együtt az embernek
A fákban.
Mint ők állnak rögzülve
Itt a sárban,
Lélek-gyökér létünkkel
Mi is kötve vagyunk
A halálban.
De törzsünk egyenes
Erős jelenvaló, melyből
Égbe tör vágyunkkal a lomb
E földi fénytakaró.

József Domján: Eagle life, woodcut

A RÉT

A rét. A fenséges megnevezhetetlen.
Hunyorítva: távoli drága pasztell a kora nyárban.
Közélről: tenger. Hullámában csak
Érinthető a megfoghatatlan harmónia,
Beleszédülve egyszerűen magába fogad az Isten.

Bomló illatok árja. Tárulkozó színek
Bûvös tüzéből a születő fény.
Egyszerre fenséges ragyogás és néma alázat,
Az egyszerűség mély és érthetetlen csodája;
Szirmok álom-opállá málló selyme, kiterítve a nagy kárpit.

Húnyt szemmel, idesodródva lassan igéződöm
E végtelen kupolájú, tiszta illatú
Tömjénezetlen templomban, - hová fonák kétkedés
Fel sem érhet – s a befogadott érzetektől Őt képzelem,
Ki éppoly behatárolhatatlan, mint maga az alkotás.

Csak tudom, álmodom, átlélegzem Őt én-magamammá;
Szűk hatáiraimba e végtelenné táguló, áradón, tiszta
Föld szagú rétből, - és bódultan gázolok bele
Ez áldott rétbé, - mezítelen lábakkal, mintha érnék haza.
Csókol, karol, borzongat s belém hatol
Áradó lelkével a föld maga.

Telcs László és Ferenc, Belgrád - 1938.
Mindketten a Don-kanyarban haltak meg.

George Telch

MEMORIES OF MY FATHER

The month of August, besides St. Stephen's day on the 20th holds another significant anniversary for me: my Father's birth date August 29, 1904. Also, significant is my Mother's visit to Father in Kassa on September 20 and the next day, September 21, 1942 the date of Father leaving Hungary, when they shipped out to Russia never to return.

With my Father in 1941

My first memory of trouble starting was on a bright sunny spring day. It was Palm Sunday, April 6, 1941. My cousins and I with our parents were promenading on Fő Utca (Main Street). My memory from then onward is like a videotape, I remember everything, no, I see movie-like images reeling off in my mind. There was a Četnik parade with a big black flag with white skull and crossbones and they were singing and every one screaming "better war than the pact". It was all very scary.

My Father was not with us. He was called up into the Yugoslav Army as he was a Reservist and among the first ones to be called up. I remember that at least twice he was called up for the periodic Reservist training and had to put on a uniform. He was posted North near the Hungarian border. My Mother was very worried about him and what may befall him.

On Good Friday, April 11, 1941 the attack to recover the Southern Provinces (Délvidék) from Yugoslavia started. By noon next day, on Holy Saturday, The royal Hungarian Army marched into Zombor without firing a shot. There was much jubilation.

On Easter Monday, after dark, having walked though back roads, Father arrived home.

On May 13, 1942, my 6th Birth Day came around. This was very exciting, as it heralded my entry into Grade 1 in September. My Cousins and neighbourhood kids were

invited to the Birth Day party and Mother baked a cake. Also, I received presents. My Father was still at home.

In the middle of May 1942 both, my Father and Uncle Feri were called up into the Army. They never before served in the Hungarian Army. They had to report for training in Doroszló. It is a large village in the environs of Zombor. Such villages in North America would be Farming Towns. They were away for about a month and then they were sent home as Reservists. Father taught us some of the new marching songs he learned, such as:

“Kis kút, kerek kút van az udvarunkban.”

“Erdő, erdő, erdő, három színű kerek erdő”

“Vékony héja, de vékony héja van a piros almának”

They were called up again and from July 1, 1942 they went into active service. They were posted to Topolya, another large farming community, about 20 kilometres away. They were there until July 20th.

My Mother rented a Fiáker (horse carriage, a hackney) and several of us went to visit our loved ones. They were quartered in some former brick works, which had a large open field for training. Looking back, security was tight, as we couldn't mingle. We were lined up on one side of a ditch and they on the other. I remember that Mother picked me up and handed me over the ditch to Father so I could kiss him and be with him. We took some food and goodies among which there was a bag of “Negro” liquorice and menthol throat candies. Father opened the bag and gave me one. At the end of the visit he picked me up handed me over to Mother. Then we said our good byes and left. On the way home, I sat up front on the driver's seat next to the coachman.

That was the last time ever that I saw my Father.

I have in my possession 19 “military postcards.” Closed letters were not permitted as the open postcards allowed quick censorship.

There are three “military postcards” from Topolya. The last one dated July 18, and postmarked July 20 1942.

His route traced with the post cards show several stops through the country. Others are from Nagyszalonta, Szilagynagyfalu, Nagyvárad and Kassa.

On September 1, 1942, I started Grade 1. All the neighbourhood kids and others from the kindergarten were there. So we were all together again.

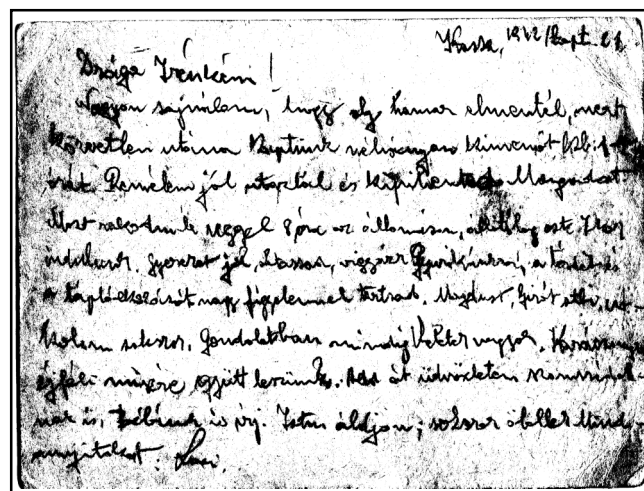
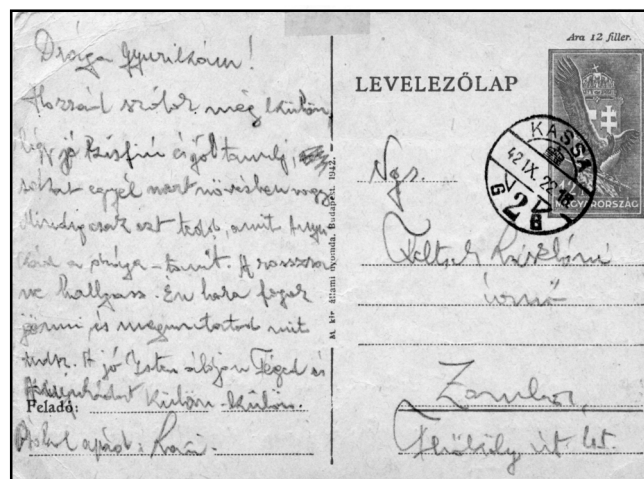
It was still summer-like warm weather and one afternoon after school, I was running around in front of the house with the kids, in just a bathing suit. Mother stepped out of the house with a suitcase in hand and said that urgently she had to go to Kassa to see Father and that I will stay home with Aunt Magda who was living with us.

Apparently news reached us that Father's unit will be shipping out to Russia in a few days and visits are permitted.

I got terribly upset and started to run after her bare-foot in a bathing suit screaming that I wanted to go to see Father too and not to leave me behind. No matter how much I cried, she left me behind.

When Mother returned, she told us that she had to stay overnight in Budapest as her train to Kassa was only next day. She spent the night at Father's Aunt. She told me that she couldn't take me because it was very dangerous; Budapest and the railways were being bombed. She returned the same way, staying overnight again in Budapest. It appears that she was in Kassa on September 20, 1942.

The last post card from Kassa is dated September 21, 1942 and postmarked September 22, 1942.

The following is a translation of this card:

"Kassa, September 21, 1942.

"Dearest Irene:

"I very much regret that you had to leave so soon, because immediately after we got liberty for 11/2 hours. I hope you travelled well and are rested up.

"Here it is now 8 o'clock in the morning at the Railway Station. It is rumoured that we are leaving at 7 in the evening. Make sure our child sleeps well; watch over Georgie, pay careful attention to his injured knee and his feeding. Hugs and kisses to Magda, Giza and all the others. In thought I am always with you. At Christmas will we be together for Midnight Mass? Give my regards to all the neighbours. Write Bela too. God bless you; I hug and kiss you all. Laci"

From Kassa, my Father and Uncle Feri were sent to Russia to join the 2nd Army.

As soon as I learned to write in Grade 1, I clearly remember, I wrote two or three lines on every one of Mother's postcards.

Father wrote back:

"My Georgie: Are you studying well? Be a good and obedient little boy, don't let there to be complaints and pray properly every day."

My Mother was left in charge of the workshop. On every one of my father's "military postcards" he gave instructions what to do and how to conduct the business. In fact he even inquired about both, Alex (Alex S. released from prison a year before just became a Journeyman a type of skilled worker. He was junior in ranking) and Janos (John) Appfelshoffer (he was a senior employee, a Foreman, with Master Mechanic License, but didn't have a workshop. He was in charge), whether they are working faithfully and to keep them busy.

The last five "military postcards" are from unknown places on the Russian Front in the Ukraine. The following is a translation of a card:

"November 18, 1942.

My dearest Irene and Georgie:

I don't understand why you don't answer at least one of my cards. I am well and healthy, and hope that you are well too. Up to now I haven't heard from Feri. Please Irene 2-3 times a week send me 10 dekagram parcels of mixed flavour candies. (Strikeout by Censor), 28 - 30 fillér soup cubes-you are fa-

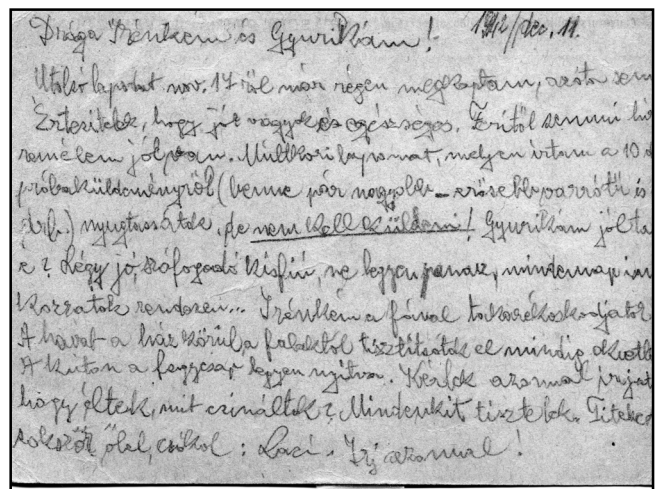
miliar with it, we already tried it at home. Perhaps 8 - 9 dekagram bacon or garlic. The weight of the package can't be more than 10 dkg, naturally. These and similar things you can send; always something different. If you write be careful to write to the exact address and be sure to use the pink "military postcard." Otto Wollner and George Sziklai received postcards. Without fail please write; how do you live and what is going on in the workshop? Is there any work? My dearest take good care of yourselves and everything. I don't know, will I be home for Midnight Mass? Write about Anna too. I send kisses to your Father and the children. Best Regards to all the neighbours, similarly to Magda and the Gents at Police H. Q. I hug and kiss you, Laci.

"Fillér" is equivalent to cents.

My Mother faithfully wrote but the cards were not reaching father. There was a major problem with supplying the Front. No winter clothing, no food and very little ammunition were reaching them. The Germans contrary to their promises, never delivered. They just allowed them to perish.

My Father's cards were always upbeat about himself and expressed concern about us at home and always mentioned me. However, certain desperation comes through in the above letter yet has concerns about neighbours and others.

The last card is dated December 18, 1942 and postmarked December 20, 1942. After that nothing.

Christmas came and went. It was quite subdued compared to the year before. On New Year's Eve a couple of the young apprentice/journeymen dropped in to cheer up my Mother and Aunt Magda. I remember

that we walked over the Schnur's wine shop and bought a litre of Schiller wine, a bottle of "Der Alte" cognac and a bottle of Zwack Unicum. To this day when I see the Zwack Unicum bottle at the LCBO, immediately that New Year's images come into my mind.

Events on the Russian front were becoming desperate and on January 13, 1942, the Russians broke through. Those who were not caught in it were retreating in disorderly panic. Those who fell into the encirclement, became P.O.W.s (Prisoners of War) of the Russians.

Most of the 2nd Army was destroyed.

The Soviets didn't subscribe to the Geneva Convention concerning P.O.W.s. Their prisoners died of starvation, disease (typhus) and froze to death. This was kept hush-hush by the Hungarian Government. The lost soldiers were just written off. Some rumours started to circulate, but no one knew anything for sure.

After the end of war Yugoslav authorities once again have taken possession of our Southern Province. Two men came home from Russian captivity to our City. They testified at a Court Hearing of my Father's "Declaration of Death."

The following is an excerpt from a translation of the original Serb language document:

"County Court of Sombor. File No. OG 147/46

"Telč Ladislav (Telcs László) mechanic born on August 29, 1904,

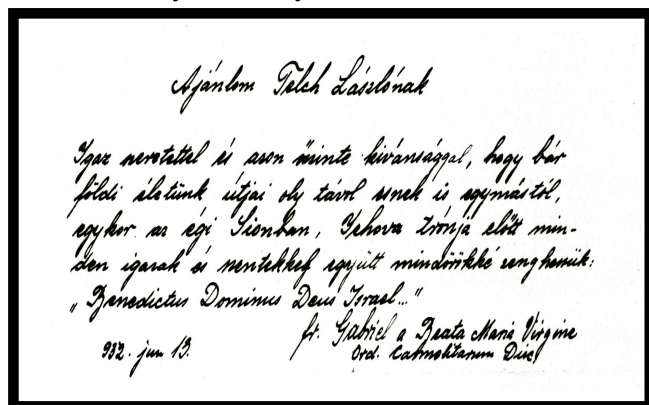
... "During the procedure witnesses Königsberg Dezső (Desider Königsberg and Dániel Jenő (Eugene Dániel) that Telč Ladislav (Telcs László) was in Nikolajevci on Don, and that one day of the month of January 1943 was found almost frozen to death; since that day he has totally disappeared.

"As the exact day of death could not be determined, the Court established January 31, 1943 as the day of his passing.

"Court Division VIII, on April 22, 1947.

Judge: Stevan Vukičević m. p."

To this day I miss my Father.

MÚLANDÓSÁG FELETT - FEHÉR GALAMBOK

Íratott: Sombori Karmel 1932. V. 29.

Mottó: Nyugtalan a mi szívünk, amíg

Tebenned meg nem nyugoszik, óh, Uram!

Tudom, hogy neked keresztút az élet;
Tudom, hogy utadon kevés a virág;
Tudom, hogy a te szívedben épp úgy
Felsírt sokszor csöndes alkonyóórán
Névtelen vágy a boldogság után,
Mint óhajt enyhe égi harmatot
Rekkenő nyárban a hervadt virág.
És tudom, hogy ez csak síró vágy maradt
S hogy a boldogság színes délibábja
Az első szellőre halkan tovaszállt...
De ne mondd még se, óh ne mondd soha,
Hogy hiába éltél s utad céltalan.
Ne mondd, hogy Isten mért teremtett
A kebledbe oly szerető szívet,
Ha szeretetet viszont sehol sem talál;
Miért a kínzó vágyódás a szívben
boldogság, kacagás, napsugár után,
Ha az élet mégis oly örömtelen? -
Testvér, míg neked e sorokat rovom,
Május van s felettem halványkék égen
A napfény aranylón ragyog -
Künn a park fái közt víg madársereg
Csicssergi szerelmes tavaszi dalát.
Gondolod-e, hogy van köztük egy is,
Mely boldogtalannak érezné magát?
Nincs, mert az Úr minden teremtményét
Arra teremté, hogy boldog legyen;
Madarak az árnyas erdők csendjén
Dalolva tölthetnek arasznyi létet
S az ember pedig - ah, milyen kiváltság!
Ezen a földön boldog nem lehet!
Hogyan, hát Isten, ki a virágnak
Illatot adott s dalt a madárnak,
Sugárt a napnak s a csillagoknak fényt,
Csak az emberrel lenne oly fukar?
Vagy miután oly pazarul szórta kincsét
Az ember számára semmi sem maradt?
Nem, testvér, neked halhatatlan lelket
Adott az Úr, ki él minörökké.
A földi lét csak út egy jobb hazába
Hol Istenben örökké boldog lehetsz.
A vágy, mely olykor felsír szívedben,
Ledlked, mely mint Noé galambja
A föld örömeiben nyugtot nem talál,
Arra int, hogy vágyai lelkednek
Szálljanak, mint hófehér galambok,
Magasan a múlandóság felett.

Kati Rékai

2007 ROGERS - CHINESE LANTERN FESTIVAL

The amazing 2007 Rogers Chinese Lantern Festival has opened at Ontario Place and will last until October 7, 2007, during which time China celebrates its August Moon Festival.

The 2006 Chinese Lantern Festival took over two years in planning and was the first event of its kind ever to be held in North America. The 2007 Festival is expected to draw 200,000 visitors to Ontario Place from around the world.

The Festival has brand new displays and visitors can even learn the art of lantern making and the creation of many other ancient Chinese art forms from master Chinese craftsmen on site.

There are films to be seen as well as live performances on stage that include both Chinese and Canadian performers. In keeping with its name, the 2007 Rogers Chinese Lantern Festival boasts more than 40 massive, brand new illuminated lanterns with scenes that depict Chinese landmarks, mythology and history. These focus on three important dynasties: the Qin, the Tang and the Song. There is also an exciting marketplace selling beautiful Chinese crafts and delicious Chinese food delicacies from China's many different regions.

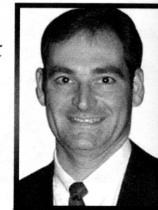
The 2008 Olympic Games will take place in Beijing, China's capital, next summer. A visit to the 2007 Rogers Chinese Lantern Festival provides an excellent introduction to the history of China and its people and provides greater appreciation of that country and the Chinese people hosting those Games.

The 2007 Rogers Chinese Lantern Festival at Ontario Place is open nightly from July 19 - September 3, 2007, from 7PM - 11PM; In September and October 4 - 5, 2007, on Thursdays and Fridays, from 6PM - 10PM and in September and October 6 - 7, 2007, from 5PM - 10PM.

KALEIDOSCOPE PUBLISHING
PUBLISH YOUR BOOK WITH US IN ENGLISH,
HUNGARIAN OR BILINGUAL
WE TRANSLATE MANUSCRIPTS
REGISTER ISBN & CIP NUMBERS
TEL.: 416-491 4631
E-MAIL: georgetelch@sympatico.ca

**„A PÉNZ NEM MINDEN,
DE JÓ HA VAN”**

Tapasztalatom szerint, a gazdaságilag független emberek kevesebbet aggódnak a piac és az élet ingadozásai miatt. Átfogó pénzügyi tanácsadással segíték Önnek lelki nyugalma és vagyoni biztonsága megvalósításában.

Gábor László Vaski, CFP, B.Mus.

Senior Financial Consultant

390 Brant Street Suite 600,

Burlington, ON L7R 4J4

SOLUTIONS BUILT AROUND YOU™

Investors Group Financial Services Inc.

Tel: 905-333-3335, or 1-888-467-8844 (toll free)

Fax: 905-333-3559

e-mail: gabor.vaski@investorsgroup.com

www.investorsgroup.com

- ▶ BEFEKTETÉSI TANÁCSADÁS
- ▶ NYUGDÍJBEFEKTETÉS
- ▶ ADÓTANÁCSADÁS
- ▶ JELZÁLOGKÖLCSÖN
- ▶ BIZTOSÍTÁS*
- ▶ KÉSZPÉNZ KEZELÉS
- ▶ HAGYATÉK,
- ▶ VÉGRENDELET TANÁCSOK
- ▶ BRÓKER SZOLGÁLTATÁSOK

TM Trademarks owned by Investors Group Inc. and licensed to affiliated corporations* Insurance products and services distributed through I.G. Insurance Services Inc.Insurance License sponsored by The Great-West Assurance Company** Brokerage services offered through Investors Group Securities Inc.

HIRDESEN FOLYÓIRATUNKBAN!
A HIRDETÉS MAGÁBAN FOGLALJA
AZ ÉVI ELŐFIZETÉST

the coffee mill

Magyar és Európai ételek

A legfinomabb bécsi szelet és gulyásleves

Borjú paprikás galuskával

Nagy saláta és szendvics választék

Likőr engedéllyel rendelkezünk

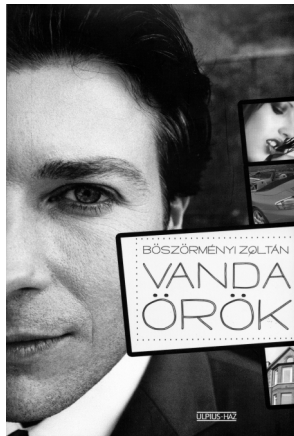
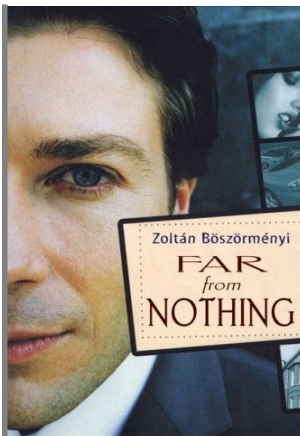
44 éve állunk vendégeink rendelkezésére!!!

Minden nap nyitva délelőtt 10-től este 11-ig

pénteken és szombaton este 12-ig

99 Yorkville Ave., Toronto, Ontario

416-920-2108**Élőzene péntek, szombat és vasárnap este**

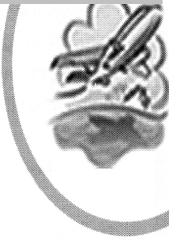
Böszörményi Zoltán könyve megrendelhető:
www.ulpius.hu
www.exileeditions.com
www.amazon.ca; www.indigochapters.com

TORONTÓI
 MAGYAR
 RÁDIÓ

Minden szombaton
 d.u. 5-től 7-ig

COLUMBUS TRAVEL

**BÁRHOVÁ - BÁRMIKOR - BÁRMELYIK repüléssel
 MINDEN ár mindig a LEGOLCSÓBB!**

311 Sheppard Ave. East
 Willowdale, Ont. M2N 3B3
 Telefon: 416-224-5800
 Fax: 416-224-5459
 Toll free: 1-866-853-9304

1262 Hurontario Street,
 Mississauga, Ont. L5G 3H3
 Telefon: 905-271-1271
 Fax: 905-271-7255
 Toll free: 1-800-390-5292

**A Montreáli Magyar Krónika
 az Ön lapja
 Megrendelhető: 5211 Hingston
 Ave. Montréal, QC, H3X 3RS
 Tel.: 514-482 8136**

**Amerikai Magyar Újság - Hungarian
 Monthly. Előfizethet rá a következő
 címen: P. O. Box 7416, Baltimore, MD
 21227-0416, USA**

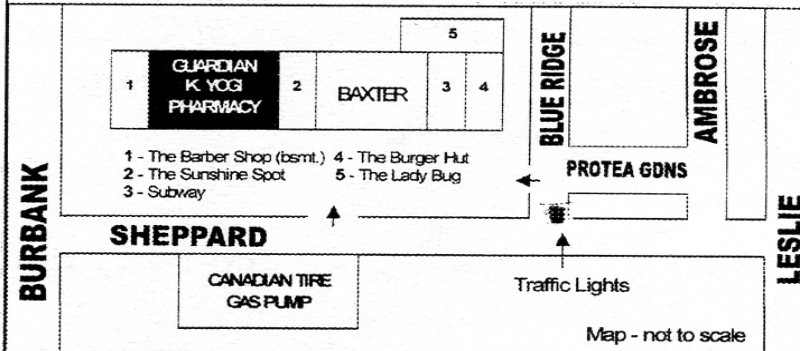
Guardian K. Yogi Pharmacy

794 Sheppard Ave. E.
 North York, ON M2K 1C3 CANADA
 Phone: (416) 222-7701 Fax: (416) 222-1844

What we can do for you:

- Personalized Service
- Written Counseling Information
To reinforce one-on-one counseling
- **FREE** Refill Reminder Service
- Every Day is **SENIORS DAY (10% OFF)**
(Some restrictions apply)
- **FREE** Parking
- **COMPUTERIZED** Patient Medication
profiles
- **FREE** Medication Delivery
(some restrictions apply)
- ALL DRUG PLANS ACCEPTED**
- **COMPLIANCE / BLISTER** Packing

Where we are:

Pharmacy Hours of operation:

Mon - Fri: 9:30 am - 7:30 pm
Saturday: 11:00 am - 5:00 pm
Sunday: Closed

416-222-7701

Frank Veszely

JOHN MISKA, THE LIBRARIAN

Arriving in Canada without speaking English, John Miska's unrecognized special quality among his siblings, his great energy, proved to be his savior. He could hold down a job, go to a language school – all at the same time. He was in his senior year at ELTE in Hungary and here he had to start school anew, but a few years later, in Hamilton, he had his B. A. in History and Philosophy. Armed with that, he was accepted at library school in the University of Toronto. Miska was thirty when at last he could start his career, but what a career it was!

He started as an assistant library director in Winnipeg, later as head of the engineering library, then moved to become a section head with Agriculture Canada in Trudeau's Ottawa, serving as Chief of Collections Development and Acquisitions. Consequently, he became responsible for the collections development of a million-volume network system housed in the Sir John Carling Building. He was also in charge of the same functions for 30 research station libraries across Canada, before he came to Laugheed's Lethbridge. Why?

To most people in Ottawa, "Ottawa was where it was at," where those "who have arrived" in Miska's field, stayed. All the national libraries were located there amid amenities, of which there were many... To quote Miska's memoir:

"The U. of T. did more than just train me. It was there that I have grown to become a devoted Canadian. The early sixties marked the beginning of a national awakening in Canada, in which the University of Toronto played a major role. At our faculty, textbooks imported from the United States were no longer in use. And there were no more history classes glorifying the British Empire. [Our professors] were radiating national pride and self-esteem. [Enthuses the memoir:] What a wonderful experience it was to have among the visiting lecturers Canada's leading poets and novelists and patriotic publishers and book dealers!"

So why would this already patriotic and ambitious

man apply for a job that many of his colleagues at the time may have considered a demotion? If he was driven by patriotism, why was Miska not satisfied with being a patriot in Ottawa?

The Miskas loved Ottawa. In John's own words:

"Ottawa was a vibrant city. There were all kinds of intellectual and cultural activities. My diary is full of exciting events we attended: literary readings held in the National Library and cafés; conferences at the two universities; performances in the National Arts Centre; official openings of new museums and other government amenities and on and on. Canada has reached its national maturity in the 'seventies and the 'eighties. New universities and research institutes were established across the country, and the established ones had grown tremendously. Canadian publishing houses came into existence, sponsoring books by Canadian scholars and writers. It felt wonderful to be Canadian."

Then, as always, there was the ethnic side. Miska felt very much at home and was heavily involved in the life of his ethnic Hungarian community. His participation in social events was limited as, like most professionals, he did a lot of his work at home. But he often spoke during commemorative events and was well known in Hungarian communities everywhere. As John remembers it:

"It was an honor to be a person of ethnic origin. Canada has been generous to its immigrant people. It has provided fertile soil for the cultural activities of immigrant Hungarians as well. My bibliographies listed scores of Hungarian university teachers, researchers in the scientific and technical fields who made remarkable contributions to their professions. Furthermore, my book: Literature of Hungarian Canadians, published in 1991, registers more than 90 Hungarian-Canadian authors of books of poetry, fiction and drama, published in Hungarian, English and French. This number does not include the ones, and there are many of them, who published their work only in [ethnic] newspapers, periodicals and anthologies. I have edited a series of anthologies put out by the Hungarian-Canadian Authors' Association. Our volumes were sought-after by the libraries and book stores. When our volumes, for some reason, were delayed, reminders were coming in from libraries all over the land..."

(John does not mention here that the Hungarian-Canadian Authors' Association he is referring to was the one he himself has founded, that he was its president the first five years of its existence, that decades later it

still exists, or that its members have voted him their Honorary President – for life.)

That the Lethbridge Research Station, looking for a man to set up a top notch research library of its own should want Ottawa's Chief of Collections Development and Acquisitions to do the job for them is not surprising. That the Chief came, is. Was it the money? No, money was not the attraction. It was good, but not more (though nor less, either), than what he was already making. Besides, money has never meant a great deal to Miska. In fact he was prepared to give money away. While President of the Hungarian Canadian Writers' association, John (and Maria) were subsidizing its anthology. As he recorded in his memoirs:

"The authors contributed \$40 each per volume and received 40 copies in return. The contributions covered about half of the printing and shipping costs. We, my wife and I, paid the rest. Working on a shoe-string budget, we had to find the cheapest printers. When the shipments arrived, they came in large wooden containers from the printer in Rome. We did the portioning, carried the heavy packages to the post office and mailed them to addresses across the country."

Slowly the clues add up. Miska is a patriotic Canadian, but he is also a Hungarian patriot, helping his fellow Hungarians in Canada as he would help them in Hungary. Patriotism – in spite of the lingering myths of colonial days – is a noble and ennobling feeling, enabling the individual to be altruistic and service-minded for the cause of his fellow citizens, capable even of great sacrifices as Canada's own veterans have found out in WWI – an event considered by many to be the first when Canada showed itself on the world stage as a country and not as an indistinct colony of the British Empire. It was the very distinction with which they served in the war that gave Canadians their first international profile. Thanks to them, it was a profile in courage. John Miska has shown himself to be a courageous and service-minded patriot of both countries in his own right – a patriot in the best sense of the word. Indeed, John took the job in Lethbridge with both patrias in mind. The Canadian one because he accepted both Trudeau's nationalism and Laugheed's good sense of spreading the goods around, and was to provide outstanding service to Alberta, and a Hungarian one, for he came out west to pursue the life project his advisor encouraged John to undertake in library school, knowing it to be a research area promising but wanting, which meanwhile (thanks to a grant – one of many – that John received), had become a Canadian Centennial project as well: to research and collate Hungarian Canadiana.

JEFF STEWART'S PHOTO REPORT ON BUDAPEST

Beautiful Andrássy út

Tribute to Nagy Imre

Walking along the banks on the Pest side

Beautiful Budapest

Wass Albert

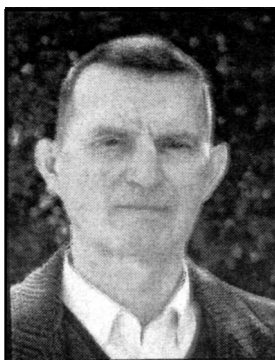
HALÁL

Én úgy képzelem el,
 hogy a halál egy óriási nász,
 legszentebb, legemberibb ölelés.
 Nem fájdalom: fájdalom-felejtő.
 Nem rém: rémeket elűző.
 Több mint a Szépség,
 több mint a Szerelem,
 a Jóságnál is több:
 Kegyelem.
 Én úgy képzelem el,
 ha egyszer oly nagy lesz a zaklatás
 és akkorára nő a fájdalom,
 hogy nem bírom tovább:
 hozzám lép egy fehér ismerős,
 szép csendesen lecsókolja a számat,
 lefogja ezt a vergődő szívet,
 és ennyit szól csak: elnémuljatok.
 Erre megszűnik minden indulat.
 Erre megszűnik minden fájdalom,
 csak gondfelejtő békesség marad:
 se könny, se vér, se akarat,
 nem lesz már semmi sem.
 Elhal a szívem dobbanása,
 s végtelen álmok néma lánya
 bûvös, tüzes csókjába zár.
 Szeretõm lesz egy éjszakára
 a széparcú Halál.

**Erdély polgári hetilapja, az Erdélyi Napló
 fojtogató politikai-gazdasági környezetben
 jelenik meg, ezért minden erkölcsi és anyagi
 támogatásnak örülünk. A kiadó euroszámláján
 minden adományt köszönettel fogadunk:
 SC Kalauz SRL, Banca Transilvania, Cluj,
 cont: RO70BTRL01304202941257XX, cod
 SWITT BTRL RO22, Románia.
 Külföldre (bárhová) három hónapra az előfizetés
 díja 15 euró, egy évre 60 euró.**

Makkay József

BÚCSÚ K. JAKAB ANTALTÓL

Nem a nekrológok szokásos
 szófordulata iratja le velem a
 megdöbbentő felismerést:
 K. Jakab Antal pótolhatatlan
 űrt hagyott maga után.
 Az Erdélyi Naplónál és
 mindazoknál a kulturális
 intézményeknél, ahol ő
 dolgozott, ahova bedolgozott.
 Amikor megtudtuk, hogy a

súlyos műtétek után nincs többé, számunkra sincs többé,
 nehéz volt mindezt elfogadni, feldolgozni, tudomásul
 venni.

K. Jakab Antallal nemcsak az élő lexikon, a maga
 és munkatársai iránt rendkívül igényes, következetes,
 szókimondó, a korunkban szokatlanul nagy tudású
 irodalmár, a magyar nyelv és történelem kiváló ismerője
 és tisztelője ment el, hanem egy rendkívüli ember is. Egy
 kiváló magyar ember, aki egyenes tartásával példát
 mutatott arról, miként lehet a felületességnek, a földi
 mammonnak szolgáló világunkban másként élni.
 Irodalomtörténész, irodalomkritikus, esszéíró – csak
 néhány abból a felsorolásból, amit élete során művelt. A
 lista távolról sem teljes. Példátlanul igényes szerkesztői
 tudása is mérce kéne hogy legyen a mai újságíró-
 nemzedékek számára. Aki vele dolgozott, vele
 dolgozhatott, életre szóló élményt szerzett a magyar nyelv
 kevésbé ismert térfelein történő barangolásokban. K.
 Jakab Antarról jórészt mégis hallgat a magyar közélet, a
 magyar szellemiség, amelyet egy életen át szolgált.
 Szókimondása sokak számára vált kényelmetlenné. Az
 Erdélyi Naplóban közölt irodalomtörténeti
 visszaemlékezéseit sok kritika érte, főleg amiatt, hogy a
 rendszerváltás után is töretlenül tovább él, kommunista-
 liberális gyökerű irodalomszemlélettel szembe menve,
 elhallgatott, elhallgattatott írók, költők munkásságát
 elemezte. Volt, aki szélsőségesnek bélyegezte. Egy
 időben maga kérte, hogy nevét vegyük ki a munkatársak
 névsorából, hadd ne ártson a magyarellenes,
 szélsőliberálisan elfogult közéletünkben a lapnak.
 Mindvégig hűséges munkatársunk maradt: a néhány
 emberből álló csapat egyik legelkötelezettebb tagjaként
 utolsó pillanatig szívén viselte lapunk sorsát. K. Jakab
 Antal nincs többé. Írásai, szellemisége, közös ügyünk
 melletti kiállása azonban velünk marad.

Emlékét megőrizzük!

Erdélyi Napló – 2007. június 27.

K. Jakab Antal

JEGYZETEK A NYELVI HAZAÁRULÁSRÓL NÉVSZÓI AKTAMEZŐK

A gyurcsánymagyar nyelv párthivatalokban fröccsöntött mondatrészpótlékai között bőven akadnak határozópótlékok is. Ezek abban különböznek a rendszerint ragos vagy névutós főnévvel kifejezett közönséges határozóktól, hogy terjengősebbek, legalább két szóból állanak, a ragot vagy a helyénvaló névutót névszói vagy igei eredetű határozószóvá kenik szét, amely amellet, hogy maga is ragos, gyakran a határozói viszony alapszavához is újabb ragot ragacsoz (például amikor ahelyett: a csillagokról megállapították, azt mondják: a csillagokkal kapcsolatosan megállapították). A fröccsöntött határozó nemcsak hogy otrombán elterpeszkedik, és valóságos aktamezőket, elaktásított területeket képez a beszédben, de rendszerint elfedi az értelmi különbségeket a határozófajok (pl. az ok-, a cél- meg az eredményhatározó) között. A mocsári magyar imádja a szétfolyó jelentésű szerkezeteket. Vegyünk szemügyre előbb néhány névszói pótalkatrészt.

Alapján. Nyelvünk gyurcsányi aktakukacai valahogy fontosabbnak érzik magukat, ha a régi jó folytán vagy szerint, a régi jó -ból, -ből vagy a régi jó jelöletlenség (a semmi) helyett nagyképpen azt mondják: alapján: „a trianoni döntés alapján Magyarországot szétdarabolták” (helyesen: a trianoni döntés folytán Magyarországot szétdarabolták); „a kérdésekre református szempontok alapján kívánok választ adni” (helyesen: a kérdésekre református szempontból kívánok válaszolni); „a hivatalos adatok alapján arra következtethetünk” (helyesen: a hivatalos adatokból arra következtethetünk); „a pályamunkákat a kidolgozott szabályzat alapján a tanszék oktatóiból álló bizottság értékeli” (helyesen: a pályamunkákat a tanszék oktatóiból álló bizottság értékeli a szabályzat szerint); „július elsején lép hatályba az a határozat, amely alapján magyar nyelvű táblákat kell elhelyezni az intézetben” (helyesen, mindennemű alapok és fölös birtokos szerkezetek mellőzésével: július elsején lép hatályba az a határozat, hogy magyar nyelvű táblákat kell elhelyezni az épületben). Egy agyonmagasztalt regényben is azt találjuk: „este volt, mint a hideg alapján megítélhettem” (ahelyett: este volt, mint a hidegből megítélhettem), továbbá „orrának szimatoló nyúlra emlékeztető szüntelen fintorgása alapján afféle idegbajosnak ítéltm” (ahelyett: orrának ... fintorgásából afféle idegbajosnak ítéltm).

Belül. A vele alkotott helyhatározók vagy képes határozók, amelyek az alapszóhoz újabb ragot ragasztanak, az -on, -en, önt, mára már csaknem teljesen

kiszorították a mocsári magyarból a túl póriás, azaz túl magyaros -ban, -ben raggal alkotott egyszerű alakokat, vagy azt, hogy abban, ebben, benne, belőle. A minta kétségkívül az angol inside-os szerkezet; pl. az inside the building magyar tükörfordításban: az épületen belül. Csak úgy fröcsög tehát a belül a Kárpát-medencében: „az elnökségen belül dülő harcok” (ahelyett: az elnökségben dülő harcok); „a közművelődésen belül kiemelt szerepe van a színjátszásnak” (ahelyett: a közművelődésben fontos szerepe van a színjátszásnak); „ez történt a bankon belül” (ahelyett: ez történt a bankban); „a vidéki színjátszás s ezen belül a vándor színtársulatok tevékenysége” (ahelyett: a vidéki színjátszás s benne a vándor színtársulatok tevékenysége); „külön megemlítésre kerül Aranyos szék és ezen belül Várfalva is” (ahelyett: külön megemlítetik Aranyos szék és belőle Várfalva is); „az lett volna ésszerű, ha az RMDSZ a kezdet kezdetétől a románság által nem ellenőrzött külpolitikára, azon belül az európai fórumokra összpontosít” (ahelyett: ... a románság által nem ellenőrzött külpolitikára, abban az európai fórumokra összpontosít). A belül néha-i képzővel bővül, és ilyenformán egyéb szerkezeteket cifráz, ezúttal a -beli képző helyét bitorolva: „egészen addig, míg meg nem fosztották szervezetén belüli tisztességétől” (ahelyett: egészen addig, míg meg nem fosztották szervezetbeli tisztességétől). Dőreség volna tagadni persze, hogy olykor igenis szüksége van a bennfoglaltság nyomatékos kifejezésére, például amikor szembeállítjuk a külsőlegességgel. Ilyen esetekre azonban van nekünk egy pompás szavunk, a kebelében.

Nem vagyunk rákényszerítve, hogy így nyekeregjünk a gyurcsánymagarral: „az RMDSZ-en belül nincs mód megújulásra”. Helyette azt fogjuk mondani: az RMDSZ kebelében nincs mód megújulásra. Mi igen, akik még a szüleinktől, a népi környezetünkől, a magyar remekíróktól és az ugyanezen nevelkedett tanárainktól tanultunk magyarul, nem a tévéből meg az újságból. De a gyurcsánymagyar már az sem segít, ha ismeri a kebel szó átvitt jelentését. Ő ehhez is menten hozzátapasztja az elmaradhatatlan, itt kétszeresen fölösleges belül szócskát, mondván: „az RMDSZ kebelén belül”. És a gyönyörű magyar kifejezés pocsékba ment. Nem szalasztja el a belül nyújtotta ragkettőzési alkalmat regényírónk sem: „minden ok és jogalap nélkül, még a jelenleg fennálló rendelkezéseken belül is” (helyesen: ... még a jelenlegi rendelkezések szerint is).

Esetében. Az esetében használata a mocsári magyarban számtalan elrettentő példával szolgál a hiábavaló szöszaporításra, a teljességgel tartalmatlan fontoskodásra, amikor is nagy feneket akarnak keríteni

kézenfekvő dolgoknak: „Románia GDP-je tavaly 97 milliárd eurót tett ki, Magyarország esetében 89 milliárd volt” (tömören: Románia GDP-je tavaly 97 milliárd eurót tett ki, Magyarorszáé 89 milliárd volt); „ha az így levágott bárányok esetében a gazda elváltozásokat vesz észre a belső szerveknél, köteles rögtön értesíteni az állatorvost” (tömören: ha az így levágott bárányokon a gazda belső szervi elváltozásokat észlel, köteles rögtön értesíteni az állatorvost); „ellenfél esetében a békés véleménynyilvánítás megengedett” (magyarosan: ellenfélnek is meg van engedve a békés véleménynyilvánítás); „Koszovó esetében ideális megoldás egy széles körű területi autonómia” (magyarosan: Koszovóra ideális megoldás a széles körű területi autonómia); „Magyarország esetében a gazdasági növekedés lassú” (magyarul: Magyarországon lassú a gazdasági növekedés); „a kisösszegű projektek támogatására a kollégiumok a rendelkezésükre álló keret tíz százalékát különítették el a nagyobb régiók esetében” (magyarul: ... a keret tíz százalékát különítették el a nagyobb régióknak). Megteszi tehát a határozói alapszóhoz illesztett rag vagy birtokjel is, semmi szükség az esetében betoldásával alkotott nehézkes és tétova jelentésű fröccsöntésre. Csakhogy a gyurcsánymagyar él-hal a körülményességért meg a pongyolaságért, utálja a hajlékony szabatoságot. Hadd álljon itt végezetül a bárgyú önisméltás, az ikerített agyalágyultság két iskolapéldája. Azt kellene megfogalmaznia a gyurcsánynyilványnak, hogy bizonyos személyről nehéz rosszat mondani, és hogy bizonyos vidéken a fiatal halottat lakodalmi ruhába öltöztetik.

Az ember elhűl, ha arra gondol, mi töméntelen újságírói szemetet kellett összeolvasnia és írnia szegénynek, ha így oldja meg a feladatot: „fiatal halott esetében lakodalmi ruhába öltöztetik a halottat”, és „az ő esetében különösen nehéz rosszat mondani vele kapcsolatban”.

Erdélyi Napló – 2007. ápr. 4.

DR. STEVEN SAMAROO
DENTAL SURGEON

LESLIE PROFESSIONAL BUILDING
4800 LESLIE STREET, SUITE 405
WILLOWDALE, ONTARIO M2J 2K9
TEL: (416) 493-9110

2007 – ÁRPÁD-ÉV

A legnemesebb európai dinasztia megalapítójának 1100 éves jubileumára emlékezik nemzetünk. Árpád fejedelmünk 907. július 7-én adta vissza lelkét Istennek. A halál a pozsonyi csata megvívása után érte.

Népünkre tizenkét évvel a honfoglalás után nyugatról tört rá az ellenség. A német-római had Lajos király parancsára a magyarok kiirtásának – „Ugros eliminandos esse” – céljával támadott hazánkra a Dunánál.

Így írtak a harcról történészeink a XIX. században: „Már június 17-ikén 907-ben roppant sereg gyűlt össze az Ensen túl Ensburg vára és Sz. Flórián kolostora között, hol maga Lajos király is személyesen jelen volt. (...)

A magyar haderő vezetői, mielőtt erejüket összpontosíthatták, csak apróbb lovas csapatokkal nyugtalanították a salzburgi érsek hadosztályát, mely a további előnyomulást veszélyesnek tartva, Pozsony irányában megállapodott s a könnyű magyar lovasság csatározásai ellen csak célszerűleg megerősített táborában találhatott biztonságot. Miután azonban a nemzetségek zászlóaljai megérkeztek, az összes magyar haderő az ellenség hadtesteit külön-külön s legelsőbbben is a főpapok táborát határozó megtámadni. Iszonyú volt a viharoként rohanó magyar lovasság támadása, nyilak zápora tetemes veszteséget okozott a bajorok sűrű soraiban: de e rövid heves roham az erős fekvésű tábor tömeges ellenállását egyszerre nem bírta megtörni. A magyarok ekkor, hogy céljokat érjék, a lassúbb, de biztosabb módhoz folyamodtak. (...)

Harmad nap a hajóhadra került a sor. Ezt a fedező hadosztályok tönkre tétele után kétségbeesés szállá meg s a magyarok győzelme e napon az előbbieknél még könnyebb lön. Sieghard herczeg csak futással menthette meg életét; Rathold, Hattó és Meinhard a halottak közt maradtak. Így a magyarok három nap három sereg fölött ünnepeltek tökéletes diadalt. Lajos király már nem mert többé bajor földön tartózkodni. Németország biztosabb nyugati részébe húzódott. Az Ennsen alól fekvő szép vidék egészen a magyarok birtokába került s még az augsburgi nagy veszteség után is, egész Géza vezér idejéig birtokukban maradt.”

Álmos fia, Árpád – mint nemrégiben elhunyt történészünk, Badiny Jós Ferenc írja egy tanulmányában – kemény katonai nevelést kapott. Serdülőkorában már ismerte a turáni-magyar harcászat támadó, védekező rendszerét. 20 éves korától vezet hadjáratokat. A Nyék törzs feje lesz, majd 892-ben apjától át is veszi a család ősi törzsének, a Megyer törzsnek a vezetését. Árpád lép

diplomáciai kapcsolatba Bölcs Leó bizánci császárral. Majd 894-ben Bölcs Leo követei tőle kéri a magyarok szövetségét a bolgárok ellen. Árpád belegyezik és nyomban elrendeli a honvisszafoglaláshoz szükséges katonai és törzsek közötti intézkedések végrehajtását.

Árpád a túlerőben lévő ellenséges sereget júliusban teljesen tönkrevverte. Az ütközetben – Pozsonynál – súlyosan megsebesült, és július 7-én, 67 éves korában visszaadta lelkét Istenének. Négy daliás fiát áldozta fel a honvisszaszerzés és megtartás érdekében: Leventét a bolgár háborúban, Tarhost, Üllöt és Jutast a Pozsonyi csatában.

A mai európai népek közt kevés ülhet meg 1100. évfordulót. Mi, magyarok egy győztes csatára emlékezhetünk, és felidézhetjük egyik legkiválóbb hadvezérünket, fejedelmünket. Nem a hivatalosságnak, hanem a civil Magyarországnak és a családoknak kell megemlékezniük – a Kárpát-medence minden magyar közösségében és a tengerentúlon is – az európai történelem egyik kimagasló személyiségéről, Árpád fejedelemről.

(Présház)

A VÉRSZERZŐDÉS

Sok-sok idő telt el azóta, hogy Hunor és Magor leszármazottai elszakadtak egymástól. A keleten maradt magyarok között azonban szájról szájra járt a rege a csodaszarvasról, a fél Európát meghódító Attiláról s Csaba királyfiról, aki örökül hagyta rájuk Attila birodalmát.

Azóta nekik is el kellett hagyniuk a tejjel-mézzel folyó Lebédiát a besenyők miatt, akik vad és kegyetlen harcosok voltak, s mindegyre rajtaütöttek a magyarokon. Egy alkalommal, mikor a férfinép a görög császár megsegítésére távol volt otthonról, szálláshelyeiket is felégették, az otthon hagyott védtelen asszonyok, öregek, ártatlan gyermekek egy részét kardélre hányták.

Akkor jöttek ide, ebbe a folyók-barázdálta füves-lapályos országba, amelyet Etelköznek, azaz „folyók közének” neveznek. Hanem a besenyőktől itt sem volt nyugtuk.

Távolból, tiszta időben ide látszottak a Kárpátok csúcsai: azokon túl van az az ország, amelyről Csaba és hunjai meséltek nekik. Újra felkerekedtek tehát, s elindultak arrafelé, ahol a nap az erdő-borította hegyek mögé bukott. Álmos fejedelem itt tanácsba hívta össze a hét magyar törzs vezéreit. Ott vannak már az áldozó-és tanácskozóhelyen. A vén fákkal körülvett tisztás irányából füst száll a magasba: Torda, a főtáltos áldoz fehér lovat Hadúrnak.

— Jó híveim! — szól az öreg fejedelem. — Azért hívtalak ide, hogy megmondjam nektek: érzem, betelt az

én időm. Megfáradtam. Harc helyett pihenni vágyom. De a magyar nemzet számára még csak most jött el a tettek ideje. Mögöttünk az üldözö besenyők, előttünk Attila öröksége, amelyen idegen népek osztoznak. Új vezér kell tinektek, aki fiatal, s erős kézzel összefogja a hét törzset, kardja erejével, kardotok erejével megszerzi Attila országát.

Torda, a főtáltos hosszan és mélyen néz az áldozati oltár lassan hamvadó tűzébe, majd ő is megszólal:

— Hadúr segíteni fog benneteket. Válasszatok új fejedelmet, Árpádot, Álmos fiát, és tegyetek erős esküt, hogy a hét törzs egy akarattal fog mellette állni, most és mindörökké, az idők végezetéig.

Azzal magasba emelte az aranyserleget.

— Íme, ez a serleg. Járuljatok hozzá egyenként, és kardforgató karotokon az eret megnyitva, csorgassátok véreketek ebbe az edénybe. A vezérek úgy cselekedtek.

— Most pedig — zengett újra az ősz Torda hangja — esküdjetek meg, hogy amíg Árpád nemzetsége él, csak ebből a nemzetségből választotok fejedelmet, hogy a hazát, amelyet az ő vezetésével szereztek, egymás között igazságosan osztjátok el. S végül esküdjetek, hogy azt, aki hűtlen lenne a választott fejedelemhez, vagy aki vizsályt támasztana tiközöttetek, halállal büntetitek.

A hét vezér utána mondta az esküt, majd mindegyikük egy-egy kortyot ivott a közös vérből, amellyel közös akaratukat megpecsételték.

A maradék vért az ősz táltos beleöntötte a hamvadó tűzbe.

— Így ömöljön ki a vére annak, aki az esküjete megszegi — mondta.

A hét vezér pedig pajzsra emelte az új fejedelmet, Árpádot és visszatért vele a táborba, ahol a nép örömrivalgása közepette hordozták végig.

Aznap éjjel Álmosnak, az öreg fejedelemnek nyoma veszett. Később az a hír kelt szárnyra, hogy visszatért az elhagyott táborhelyre. Azt is beszélték, hogy amikor felkereste azt az áldozóhelyet, ahol a vezérek a vérszerződést kötötték és Árpádot pajzsukra emelték, nagy vihar kerekedett, és Hadur villám képében alászállt az elhagyott oltárra, magához ölelve Álmost.

A vezérek között volt olyan, aki népével vissza akart indulni Lebédiába. Már fel is kerekedtek, de kelet felől hirtelen elsötétült az ég: turulmadarak csaptak le seregestől a visszafordulni akarókra. Szárnyaik csapkodásával, hegyes csőrük, éles karmaik csapásaival nagy rémületet okoztak. Megsebzett emberek-állatok rohangáltak össze-vissza, míg végül a töredék nép is visszafordult a fősereghez.

A Vereckei hágón, nem messze attól a helytől, ahol két testvérpatak siet alá, az egyik kelet, a másik nyugat

felé, szelíd magaslaton egy előkelő öltözetű lovas áll. Árpád az, az újonnan választott fejedelem.

Tekintete a ködből elébe sejlő tájat fürkészi: a napnyugat felé nyíló völgyet, amelynek úttalan útján omlik alá népe. Lovasok, a ködből elővillanó dárdákkal, málhás szekerek, roskadáig megrakottan, kőbernyílásaikon kikandikáló asszonyokkal és gyerekekkel. S körülöttük, közöttük mindenféle a jószágot terelő férfinép. Amint elhaladnak a magaslat mellett, egyikük-másikuk feltekinthet a fejedelem moccsatlan arcára. Ő tudja, hova tart ez a nép: új, biztonságot ígérő hazába.

ÁRPÁD MEMORIAL YEAR 2007

Árpád (d. 907), founder of Hungary and of its first dynasty, son of Álmos, was elected prince by the heads of the seven Magyar tribes about 890. He successfully united his nomadic people and led them from the steppe lying north of the Black sea between the Don and the Dnieper across the Carpathians by way of the Verecki (Verecke) pass into the north-eastern region of what is now Hungary. The event is known as the Hungarian 'Conquest' (*Honfoglalás*). This migration was completed by 896. Árpád defeated *Zalán*, prince of the Bulgars, *Marót*, prince of the Khazars, *Gyalu*, prince of the Vlachs, and with the help of the Western emperor Arnulf, *Svatopluk* of Moravia. He soon found himself master of the middle Danube basin. He settled the Magyars in central Hungary, in the vicinity of the present city of Budapest, among the conquered tribes. He led the Magyars on numerous successful military expeditions through western countries, devastating parts of Austria, Bavaria, Italy and Switzerland. Árpád died on July 7, 907 and, according to tradition, was buried somewhere near Budapest. The male line of the Árpád dynasty became extinct in 1301. (Source: *Encyclopedia Britannica*)

Covenant of Blood by Lajos Káy

COVENANT OF BLOOD

The Vérszerződés was an oath; two or more parties swear an oath in blood to each other, for instance, that their friendship will never be broken or perhaps to formalize the merging of two or more tribes into one nation. In the case of Árpád's people, the oath was taken by the leaders of seven nations consisting of perhaps two major languages or ethnic groups. This alliance was formed with the intention of conquering the Carpathian Basin. Taking place at a time when Árpád's father, Álmos, was still ruler, a massive undertaking was planned in advance. They agreed to the following:

- As long as they and their descendants were alive, they would elect a leader from the descendants of Álmos.
- They would all share equally in the land and goods they acquired.
- The leaders, having elected Álmos to be their king, made the decision of their own free will. Furthermore, neither they themselves nor their descendants should ever be excluded from the central ruling council and other leadership positions in the country.
- If anyone among their descendants were to become unfaithful to the king, or conspire against him and his relatives, the blood of the guilty should flow like theirs did in the oath they took to king Álmos.
- If anyone among King Álmos' and the other leaders' descendants were to violate the agreements which they sealed with their oath, they should be cursed forever. It seems like this agreement was done in the name of Democracy.

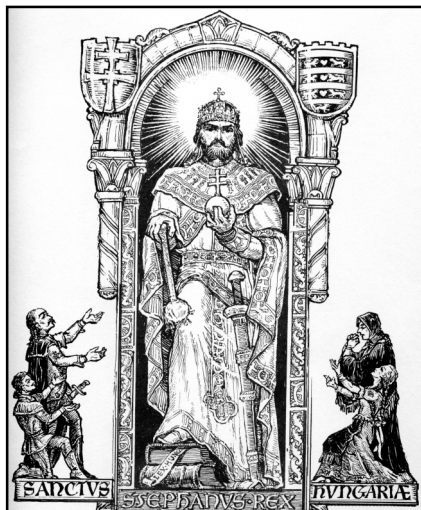
Domján József fametszete

Diós István

SENTE ISTVÁN KIRÁLY¹

Augusztus 20. a világegyházban augusztus 16. *969/ 970
+Esztergom, 1038. augusztus 15.

Petry Béla grafikája

A magyar törzsek fejedelmei között Géza különleges hatalmi pozíciót vívott ki magának. Elsősorban politikai megfontolásokból nyugat felé fordult, és megnyitotta a kereszténységnek az ország kapuit. Ebben keresztény feleségének, az erdélyi Saroltának befolyása is érvényesült... A bajor papok egyike keresztelte meg őt, Mihály testvérét és 973-ban vagy 974-ben fiát, Vajkot, aki a keresztység vizében és lélekben történt szent újjászületésekor a passauai egyházmegye védőszentje után az István nevet kapta. Az országban azonban még túlsúlyban volt a pogányság, és a pogány elem keveredett a kereszténységgel. A királyi udvarban, Gézánál éppúgy, mint uralomra vágyó feleségénél, a keresztény gondolat kezdetben inkább dinasztikus és állami célokat szolgált, mintsem Krisztus szent ügyét. Géza, hogy a kereszténység felvételét és ezzel kapcsolatban a nyugati orientációt biztosítsa, s házának hatalmát megszilárdítsa, kizárta a trónöröklésből versenytársát, Koppányt, és termetre ugyan kicsiny, de jellemében, bátorságban és helytállásban messze kiemelkedő fiát, Istvánt jelölte utódjává. Prágából meghívta Adalbert püspököt, hogy a megtérést elmélyítse, és István további képzését előmozdítsa. Adalbert volt az is, aki a fejedelmi ifjút megbérmálta, és vallási szempontból előnyösen befolyásolta. Ő közvetítette 995-ben az István és Gizella között létrejött házasságot is. Amikor az ifjú trónörökös atyja halálakor, 997-ben átvette a hatalmat, a keresztény szellem és vallásos világnézet már szilárd gyökeret vert benne. Egyelőre azonban még véres csatákat kellett vívnia az ellene fölkelt törzsfőkkel. A Veszprém melletti győzelem és Koppány halála őt legfőbb belső ellenségétől, az országot pedig a pogányságba való visszaeséstől a

szabadította meg. A Konstantinápolyban megkeresztelt Gyula és Ajtony leverése viszont a Bizánchoz való csatlakozás tervét hiúsította meg. Azonkívül István megszerezte magának a Tiszán és Dunán túl fekvő területeket, valamint Erdélyt, és ezáltal gyarapította országát, uralmát és birtokát.

Ezzel megteremtette messzenéző uralkodói programjának előfeltételeit, és szívós energiával, okos taktikával fogott hozzá nemzetpolitikai fő feladatához. A történelmi keresztút előtt álló országban négy nagy probléma jelentkezett: a kereszténység megkedveltetése és szívüggé tétele, közösségben az apostoli székkal és Nyugattal; az állam önállósága, vagyis nemzeti függetlenség mind a német-római, mind a bizánci császársággal szemben; erős monarchia és politikai egység fölépítése, vagyis a törzsi önállóság és hűbéri hatalom megszüntetése központi kormányhatalom alapítása által; s végül mindamellet, amennyire csak lehetséges, a magyar népi jelleg és szokások megőrzése a Nyugat-Európába való egyidejű beilleszkedés közepette.

Diplomáciai és politikai érzéke, mellyel nemegyszer a gyakorlatban egymásnak ellentmondó célokat is el tudott érni, korának, sőt mondhatni, az egész magyar történelemnek legnagyobb államférfiává avatta. Politikai, vallási és társadalmi szempontból tulajdonképpen ő teremtette meg Magyarországot, István jelölte ki és biztosította a jövőbe vezető utat népének. A magyarságnak négy különböző szomszédos kultúra — a török-mohamedán keleten, a görög-szláv a Balkánon, a latin-német nyugaton és a pogány-szláv északon — feszültséggel teli területén kellett ezek ostromló befolyásával és ellentmondásaival küzdelmet folytatnia. A változást, amelyet István hozott, jól megvilágítja egy világpolitikai jelentőségű tény: trónra lépése előtt nem egészen fél századdal a magyar lovascsapatok még halálosan fenyegették Nyugatot és a kereszténységet, egészen az Augsburg melletti Lech-mezőig hatolva előre. Az István által alkotmányában, kiterjedésében, kultúrájában és történelemformáló erejében újjáalakított Magyarország ezzel szemben a keresztény Nyugat előretolt bástyája lett az elönyomuló mongol és török veszély ellen, és évszázadokon keresztül védőfal az ázsiai hódítók barbárságával szemben.

Nagy érdemeket szerzett az ország katolikus egyháza érdekében kifejtett munkájával is. Szerzetes papokat hívott Bajorországból, Csehországból, Olaszországból, és pedig bencéseket, kiváltképpen a clunyi reform követőit, Dél-Magyarországra pedig a görög bazilita rend férfi és női tagjait. Szent Márton hegyén (Pannonhalmán) apátságot alapított. Sok kolostort

¹Diós István *A szentek élete* című, a Szent István Társulatnál megjelent könyvének részlete

létesített, amelyek missziós központjai és gyűjtőpontjai lettek a vallásos s kulturális életnek.

Elrendelte a vasárnap megszentelését és minden tíz falu számára templom építését. Saját költségén emelt Esztergomban, palotája közelében egy gyönyörű székesegyházat, Veszprémben egy női apátságot, és fölépítette Budán a Szent Péter és Pál templomot a székeskáptalannal együtt. Más templomokat gazdagon megajándékozott, javaikat közvetlen védelme alá vette. Ami a keresztény vallással és keresztény törvénnyel nem volt összeegyeztethető, annak hadat üzent és büntetéssel sújtotta. Ebben ő és pogány ellenlábasai egyformán koruk gyermekei voltak. Mindazonáltal nem nyúlt a régi mondákhoz és énekekhez, amelyek a pogány őseket és hőseket dicsőítették; a pogány korból származó népszokásokat, ha az új hittel nem ellenkeztek, megőrizte vagy megtöltötte őket keresztény tartalommal. E tekintetben a bölcs alkalmazkodás módszerét követte: enyhébb, józanabb, eredményesebb volt, mint Magyarország első hithirdetői.

Az állami törvényhozásban, a kormányzásban és gazdasági vonalon sikerült szerencsésen összeolvasztania a nyugati elemeket, mindenekelőtt a frank grófságalkotmányt a hazaiakkal. Ugyanilyen messzenéző megértéssel képviselte népe sajátosságát és érdekeit a határokon túl is. Gondolt Európa és a keresztény világ egységére. A keresztény magyar szellemet külföldön is jelenvalóvá tette: Jeruzsálemben bencés kolostort, Rómában zarándokházat, Konstantinápolyban díszes templomot építtetett.

Egyik fő munkatársa, a 993-ban Prágából érkezett Asztrik szerzetes útján II. Szilveszter pápához fordult jogai megerősítéséért és a teljhatalom kieszközléséért. Célja az volt, hogy a keresztény királyság méltóságára emelkedjék, nemkülönben, hogy már eleve kizárjon mindenféle függőséget a német birodalomtól és a szomszédos bajor egyháztól, s országa egyházát az állammal szorosabban egybekapcsolja. Asztrik valóban kieszközölte urának a koronát, az előtte hordozott keresztet és azt az apostoli kiváltságot, hogy püspökségeket alapíthasson és egyházi főméltóságokat nevezhessen ki.

Az 1000. év karácsonyán kenték föl és koronázták királlyá Istvánt Esztergomban. Ez egyenlő volt szuverén királyi méltóságra emelésével és apostoli küldetésének elismerésével. A pápától kapott előjogra támaszkodva birodalmának szilárd egyházi szervezetet adott: tíz egyházkerületet alapított (12 volt tervbe véve), köztük a két érsekséget: Esztergomban és Kalocsán, valamint nyolc püspökséget.

Két fájdalmas esemény árnyékolta be élete alkonyát,

mindkettő legbensejéig érintette. Imre fiát, a rendkívül erényes ifjút rendelte és készítette elő trónörökösévé. Még halála előtt meg akarta vele osztani az uralmat. Imrét azonban közvetlenül uralkodótársává koronázása előtt, 1031-ben egy vadászat alkalmával vadkan támadta meg és sebezte halálra. István másik gyermeke már korábban meghalt. Így nem maradt közvetlen örököse. Az Árpád-nemzetség egyetlen leszármazottja Vazul volt, ő azonban ifjúkori ballépéseiért börtönben ült. A súlyosan beteg király megkegyelmezett neki, kiengedte a fogságból, sőt azon gondolkodott, hogy még életében maga mellé veszi és trónra emeli. A rossz tanácsra hallgató hálátlan rokon azonban egy galád összeesküvésbe keveredett, aminek az volt a célja, hogy a királyt meggyilkolják és az országban visszaállítsák a pogányságot. Ilyen gazságot István nem hagyhatott büntetlenül, életművét nem engedhette elpusztítani. A királygyilkosság szándékáért halálbüntetés járt. István az összeesküvés három fejének kiszúratta a szemét és levágatta a kezét: ez abban az időben a súlyos gonosztevők szokásos büntetése volt, és a megérdemelt halálbüntetés esetén, mint itt, kegyelmi aktusnak számított.

Amikor halálát közeledni érezte, magához hívatta tanácsosait, s velük egyetértésben Pétert, Velencében élő nővérenek fiát tette utódjává. Mindenkit arra intett, hogy maradjanak meg az igaz hitben, szeressék az igazságosságot, és hűségesen ápolják a kereszténység zsenge vetését. Közel hetven éves korában — a 11. században ritka magas korban —, 42 évi uralkodás után halt meg Mária mennybevitelének napján, akit oly bensőségesen tisztelt s akinek tiszteletére több templomot épített. Halála előtt neki ajánlotta az országot. Istvánt az egész nemzet gyászolta. Székesfehérváron, az általa alapított gyönyörű bazilikában — mely éppen akkor készült el, és ebből az alkalomból gyorsan fölszentelték — helyezték ünnepélyesen nyugalomra földi maradványait. Az általános gyász igazi és szívből jövő volt. A nép érezte: István király személyében a dinasztia megalapítója, a kimagasló uralkodó és államalapító hunyt el, az erős és igazságos király, aki a szigort szelídséggel tudta párosítani. Tudott harcolni, ha a szükség úgy kívánta; de békeszerető volt. Támadó hadjáratot nem kezdeményezett, harcias nemzetét a gyümölcsöző béke világába vezette, és a még túlnyomóan vándorló, nomád életet élő népet a letelepedésre szoktatta. Az ország határain kívül is nagy tiszteletnek örvendett, egyrészt történelmi szerepe miatt, másrészt azért, mert menekülteknek és más sorsüldözötteknek menedéket nyújtott, a Szentföldre, Konstantinápolyba, Ravennába vagy Rómába zarándokló idegeneknek pedig vendéglátást és kedvező átvonulást biztosított. Mint uralkodó tudatában

volt Isten előtti felelősségének. Ragyogó példája volt ennek, hogy Szent István templomában hivatalát évente letette, annak jeléül, hogy csak kölcsön kapta Istentől, és annak bizonyosságára, hogy hatalmát Istennek áldozza. Lelki arculata abban a „fejedelemtükörben” is visszatükröződik, amelyet fiának hagyott hátra latin nyelven... Az akkori Magyarországon mindenképpen a legjelentősebb irodalmi alkotás. Ezekben az Intelmekben (Admonitiones) többek között a következő uralkodói szabályok találhatók: „Uralkodjál szelíden, alázattal, békésen harag és gyűlölködés nélkül! A király koronájának legszebb ékszerei a jótettek; azért illő, hogy a király igazságossággal és irgalmassággal, valamint a többi keresztény erénnyel ékeskedjék. Minden nép saját törvényei szerint él; add meg az országnak a szabadságot, hogy aszerint éljen!” Halála után még egyszer lázadást szított a pogány visszahatás; a császári hatalom nyomása is erősödött Magyarországgal szemben. Végül azonban az itt-ott fölbukkanó zűrzavar után különösen László és Kálmán király visszavezette az országot István nyomdokaiba. Azóta István a nép szívében mindinkább legendás hőssé, népe apostolává, védelmezőjévé és Magyarország eszményévé magasztosodott föl. Benne és vele a korona, királyság és nemzet szinte misztikus egységgé olvadt össze. Sírja sokat látogatott nemzeti búcsújáró helyé vált; számos imameghallgatás és csoda történt ott. Ünnepe nemzeti ünnep lett.

László király 1083. augusztus 20-án pápai engedéllyel, a magyar püspökök, apátok és előkelők jelenlétében oltárra emeltette Istvánt, Imrével és nevelője, Gellért csanádi püspök földi maradványaival együtt. Ez akkor egyenértékű volt a szentté avatással... Ma a világegyház augusztus 16-án, a magyar egyház augusztus 20-án (mint Magyarország fővédőszentjét) ünnepli. Május 30-án a mai napig sértetlenül fennmaradt Szent Jobb ereklyét tiszteljük.

J. Domján,
woodcut

Babits Mihály

SZENT KIRÁLY VÁROSA

Esztergom, Előhegy.

Az első szent király itt született, s azóta
szent város ez: szent és gyámoltalan.

Paphercegek, néha paraszti, néha
királyi vér, akkomodálta vén csuzos
lába alá, faragott tarka zsámolyul.

S némelyik oly dicső zsámolyról álmódott,
mint a pápának Róma; s agg tanárok
eszét, s rossz talján piktorok kezét
bérelte: jó öreg papok játéka volt ez;
tán olykor balkezes; de hagyján: mert az Istent

szolgálták ők is, és az életet! Nekik
köszönöd e látványt; balról a kerek
templommal, melyet, mondják, ama nagy Dóm
legelső álmódója épített, kicsiny
próba gyanánt, hogy élve lássa még csodás

álmát: a fő Magyar Templomot! Én is, én is
nekik köszönhetem ma ezt az órát:
templomot látok én is, és talán
elmondom most, vén álmok s játékok között,
ami oly rég ül nyelvemen. Sötét kor ez,

barátaim! Szörnyű rabságból ébredünk
s átállunk szabadságért küzdeni.
Templomokat romboltunk, s rá nem érünk
építeni; jó ha még saját ledőlt falunkat
fölrakhatjuk, hogy elbújhassunk szégyenünkkel!

Küzdeni? Más korok küzdtek könyvért, keresztért,
ostyáért és zászlóért: ez nekünk már
mind semmi volt. Mi már a Semmiért
harcoltunk, mint üres gép, barbár századok
harcánál szörnyebb harcot. Egymást vontuk az

ágyúk elé. Óh, szent István király! a te
csatáid jobbak voltak. Karddal a
kard ellen! hogy a magyar ölyv galambként
üljön a szentek vállán, s hordja tőlük az
Isten póstáját! Hol az Isten? S hol a harc,

mely még békét ígér? Ma minden harc eretnek
sárkány gyanánt kölykezne... Hol a pápa,
koronát adni? Templom kellene,
magasság, mint e Dóm, mélyen a közös égbe
emelni vak fejét a bolond, vert magyarnak!

Hol vagy, István király? Bölcs vesszöd kellene!
Balgán mentünk el és csonkán jövünk meg,
gyászmagyarok! Mit álmódoztok a
Botond bárdjáról? - »Nincs idő ma falakat
rakni, se nézni«?!... »Agg papok játéka«?!... Jobb

játék volt az, nem ártott senkinek! S talán
nem árt e vers sem! Bárcsak játszanánk
örökké, mint e gyermekek, kik ostort
kötöznek odalenn magukból, kéz a kézbe
fogózva, és egymást lendítve diadallal!

THE CROWN OF SAINT STEPHEN

The Holy Crown of Hungary was used to crown Hungarian kings from the 13th century onward. The Crown was bound to the Lands of the Crown of Saint Stephen. No king of Hungary was regarded as having been truly legitimate without being crowned with it.

The doctrine of the Holy Crown (in Hungarian: a *Szentkorona-tan*) is a tradition, similar to the British and Commonwealth conception of The Crown, that underlies Hungary's historical, unwritten constitution. It was on this basis that the idea of the state of Hungary was based, that determined Hungary's peculiar constitutional development from the Middle Ages to the World War II, and which wields influence in the public cogitation over the constitution up to the present.

The crowning of István, the first Christian king of Hungary who was later canonized Saint Stephen, marks the beginning of Hungarian statehood. The date is variously given as Christmas 1000 or 1 January 1001. It is disputed, whether the currently venerated crown is the original one, or not, sent to Saint Stephen I of Hungary ("Szent István") by Pope Sylvester II in the year 1000. In year 1038 King Stephen I died without a direct heir after the tragic early death of his only son, Saint Prince Imre. On his deathbed the elderly king committed his country into the graces of the Virgin Mary, declaring her *Patrona Hungariae* (Patroness of Hungary).

In the first part of the 11th century, the disintegrating tribal structure of society and the establishment of counties necessitated that King Stephen give the free peoples of the Carpathian Basin a guarantee for keeping their privileges and rights and for having a possibility to replace the king. In the spirit of this thought he lifted the Holy Crown above regality. As written in King Stephen's Admonitions to Prince Imre, the Holy Crown symbolizes the country as a territory, the citizens of the country, the administrative system, the apostolic Christian religion, the person of the sovereign, the sovereign's properties and abilities, the judicial institutions, the righteous judicial act, the tolerance of foreigners, the defence of the country as well as the received alien peoples living in the country.

On 15 August 1038 (on Virgin Mary's Day) in Székesfehérvár, King Stephen I offered his country to the Virgin in the likeness of the Holy Crown. His aim was to establish a treaty between Heaven and Earth which made the Carpathian Basin Virgin Mary's country in such a way that no earthly power be able to render it undone. The doctrine of the Holy Crown is King Stephen's conscious constitutional composition. In course of time the doctrine grew refined, became detailed. In the 15th century the Hungarian nobility quarrelled with King Sigismund, captured him and governed the country in the name of the Holy Crown, independently of the king somehow.

The doctrine was first committed to writing by István Werboczy in his corpus of rights called the *Tripartitum* (published in Vienna, 1517). It declares that the body of the Holy Crown is the territory of the country, its members are the citizens of the country. The source of all the power and rights is the Holy Crown, the sovereign acts only in the Crown's name. Besides, in the case of forfeiture of property the estate escheats to the Crown and the king may bestow it again only because the rights of the Holy Crown were assigned to him when he was crowned. The joined countries: Transylvania, Croatia,

Slavonia and Dalmatia are the lands of the Holy Crown... In 1848, by the emancipation of serfs each people of the country became member of the Holy Crown. (Wikipedia. The Free Encyclopedia)

Magyar Tamás:

FIFA-ÉLMÉNY

A torontói Exhibition Place 20,000 férőhelyes vadonatúj stadionjában 2007 májusában zajlott le a football világbajnokság. A hatalmas műfüves pályán vidáman pattogott a labda, tombolt a közönség. A műfüves megoldás kanadai találmány: nincs sár rajta, a szezon is hosszabbá válik így, az események szervezőinek nem kell a természet szeszélyeit figyelembe venniük. Az argentin-kanadai meccsen tulajdonképpen mindenki Argentínának drukolt. Lengtek az argentin zászlók, harsogtak a spanyol nyelvű biztatások körülöttünk – Bálint fiammal kisebbségben voltunk azon az oldalon, ahová a jegyünk szólt. De azért élveztük a meccset.

Csak akkor lettünk figyelmesek a szomszédunkra, amikor megszólított – egy tizen éves legényke. „Kinek drukoltok?“, kérdezte. „Kanadának“, vágtam rá, miközben a labda útját követtem a szememmel. Érdekes mérközés volt, nem akartam elszalasztani egyetlen mozdulatot sem, ami a pályán történt. Fial szomszédom azonban nem hagyta abba. „Jaj, de jó! Mi is!“ Csakugyan érdekes véletlen volt az, hogy mi négyen – az édesapjával volt ő is – egymás mellé kerültünk az argentin szurkolók tengerében - kivételnek. Néhány rövid mondat után megkérdezte: „Honnan jöttetek Kanadába?“ „Európából,“ mondtam, mire ő: „Igen? Melyik országból?“ „Magyarországról“, feleltem, „és ti?“ „British Columbiából“, hangzott a válasz. „Honnan kerültetek oda“, folytattam a társalgást. „Ott születtem.“ „És édesapád honnan jött?“ „Ő is ott született“, mondta önérzetesen. Most már én sem akartam abbahagyni, tehát ismét kérdeztem: „S a nagyszüleid honnan származnak?“ „Ők is ott születtek“, és akkor hirtelen észbe kapott a fiú. Megértette, hogy mire gondolok: Kanadába mindenki valahonnét érkezett, kivéve őket. „Mi bennszülöttek vagyunk.“

Tarján Gábor

A FAMETSZÉS NAGYMESTERE - DOMJÁN JÓZSEF

(1907-1992)

Domján József a 20. század magyar művészetének kiemelkedő alakja, Amerikában mégis sokkal jobban ismerik, mint Magyarországon. Szerinte a világon a színes fametszetkészítés modern megújítójának, egyik legnagyobb mesterének tartják. A grafikai dúcok mesteri faragása, a nyomatok tisztasága, a motívumok sokat sejtető gazdagságának belső világa adja a Domján-képek magával ragadó hatását. A művész a fametszeteken kívül más műfajokban is eredeti módon fejezte ki magát. Szerette a paszteltt és más különleges festői eljárásokat. Varázslatos szín- és formavilág jellemzi „spirituális” festményeit is.

Képei annyira egyéniek és magyar gyökerűek, hogy stílusa nem téveszthető össze senki máséval. Kifejezőmódjában soha nem tagadja meg a figurális, mégis egyéni módon elvonatkoztat. Motívumaiban felfedezhetjük a természet jelenségeinek gazdagságát, a népi faragások világát és az ősi kultúrák üzenetét. Madarak, növények, a természet tárgyai és jelenségei; történelmi alakok, csatajelenetek, balladás lányok, angyalok és kozmikus jelenségek állnak össze képein sajátos rendszerbe. Dekorativitása gazdag tartalmat hordoz.

Domján József életének első felét a útkeresés jellemezte, amelyet a beérkezés sikereiben gazdag szakasza követett. Érett művészként, ötvenévesen kellett az Újvilágban mindent újrakezdenie, de néhány év alatt ismét sikert sikerre halmozott, és színes fametszeteivel a legismertebb művészek közé küzdötte fel magát. S bár Amerikában lett világhírű – mégis mindvégig magyar művésznek számított; képi világában meghatározó maradt a hazai „mikrokozmosz”: a természet, a kultúra és folklórvilág. Olyan vizuális jelképrendszert alakított ki, amely a magyar hagyományban gyökerezik, de univerzális jelentéssel bír, a „bartóki modell”-t követve; kultúránk ősrétégéből táplálkozik, mégis univerzális jelentéssel bír.

Nyomorúságos körülmények között Kőbányán nőtt fel, ezt a nagyvárosi perifériát tartotta igazi szülőhazájának. Több szakmával is próbálkozott, míg rátalált a művészet útjára. 1928-ban vette a vándorbotot, munkát keresve gyalog bebarangolta fél Európát, és eredeti helyszíneken tanulmányozta a legnagyobb műalkotásokat. Ezután egyéves, remeteként megélt meditáció következett a Bakony erdejében, a csatka

búcsújáróhelyen. A természeti magány jelentősen hozzájárult művészi látásmódjának kialakulásához, s ezután szinte kész művészként jelentkezett. Őstehetségnek tartották, és Aba Novák Vilmos szabadiskolájába, majd a Képzőművészeti Foiskolára került, ahol Rudnay Gyula, majd Szőnyi István tanítványa lett. Jelentős hatással volt rá még Csontváry és Derkovits munkássága is. Előbb pasztellel szeretett dolgozni, evvel a technikával alkotta ún. spirituális képeit, amelyeken a valóság sajátos lelki dimenzióját jelenítette meg. A második világháború élményei erősen hatottak művészetére. A rombolás és az építés gigantikus élményei megjelennek képein, s az új korszak művészetszemlélete benne fedezi fel azt a munkásosztályból származó alkotót, akinek képein a munka és a gép világa hitelesen szólal meg.

Sikeres művész lesz, rendszeresen kiállít, díjakkal halmozzák el, de nem akar a rendszert kiszolgáló művésszé válni. Ezért külföldi tanulmányutakra indul. 1948-ban Skandináviába utazik, ahol – egy véletlen folytán – a fametszetkészítés mesterének kiáltják ki. Stockholmban és Malmőben rendez nagy sikerű kiállításokat, eljut az Északi sarkkörig, ahol lenyűgözi az éjféli nap látványa.

Nem sokkal ezután lehetősége nyílik az ősi grafikai technikák tanulmányozására Kínában. Újabb egyéves tanulmányút következik, amelynek eredményeképpen elnyeri a legnagyobb fametszőművésznek járó elismerést, amit személyében először kap európai művész. Hazatérése után sorra aratja a sikereket és elnyeri a legjelentősebb művészeti elismeréseket (1955: Munkácsy-díj, 1956: Kossuth-díj). Képein ez idő tájt tűnnek fel a jellegzetes Domján-témák: a történelmi események (*Budai Nagy Antal* és a *Spartacus* sorozat), a népballadák világa (*Kádár Kata*), valamint különleges természeti tanulmányok – virágok, madarak –, amelyek már a színes fametszet kifejezőmódjában jelennek meg. Művészete fokozatosan átalakul; a figuralitást egyre inkább felváltja a természetből származó, de elvontabb jellegű, többdimenziós látásmód.

1956 őszén Svájcban van kiállítása. A forradalom után nem tér haza, hanem családjával együtt kivándorol Amerikába. Ötvenéves ekkor, az újrakezdés nagy kihívást jelent számára. Magyarországon szinte mindent elért, Amerikában gyökerek és nyelvtudás nélkül ismeretlennek számít. Mégis, rövid időn belül sikeres művész lesz, neve szakmai körökben ismertté válik. Ennek titka talán abban rejlik, hogy nem áll be a sorba, nem követi az amerikai művészeti divatirányzatokat, hanem gyökereihez ragaszkodva, saját stílusát folytatja és elmélyíti. Így marad meg Amerikában és a

nagyvilágban is eredeti, egyedi. Számos múzeum, a New York-i Metropolitan Museum, a philadelphiai Art Museum, a cincinnati Art Museum, Schweinfurt Art Center, Auburn, New York stb. vásárolja műveit. Alig akad Torontótól Texasig és Bostontól San Franciscoig olyan jelentősebb művészeti gyűjtemény, amelyben ne szerepelne Domján-mű. A művész Amerikában igazi otthonra talált. A New York államban lévő kis Tuxedo park csodálatos tavának partján megvalósul a műteremnek, a műhelynek és a családnak otthont adó Domján Stúdió, amit egy tűzvész miatt még egyszer fel kell építenie. Az új műteremházban nemcsak a festmények, fametszetek készülnek, hanem iparművészeti munkák, szőnyegek, könyvek és egyéb grafikai alkotások is.

A magyar kultúrpolitika hosszú ideig nem vett tudomást a művész nemzetközi sikereiről. A 60-as években Domjánról mint „tékozló fiú”-ról írtak egy művészeti folyóiratban.

A hetvenes évek közepétől azonban a művésznak lehetősége nyílt az újbóli hazai bemutatkozásra. Sárospatak városa érdeklődést mutatott a művész tevékenysége iránt, aki életművének jelentős részét a városnak adományozta. 1977-ben Sárospatak díszpolgárának nyilvánították, és a Kazinczy utcai Szinyei-házban megnyílt a teljes életművet átfogó Domján Múzeum. A 80-as években Magyarországon több helyen rendezett kiállításokat, és néhány könyve is megjelent. Toldi-illusztrációkat tartalmazó könyvét és a 10 legszebb magyar népballadát ábrázoló kötetét a Helikon kiadó adja ki.

Hogyan lehetne tömören összefoglalni Domján József karakterét, művészi alkotóvilágát; melyek azok a legfőbb jellemzők, amelyek ezt a művészetet térben és időben meghatározzák?

Domján lételeme a helyváltogatás, a mozgás. A fiatalkori gyaloglások, majd az egyéves meditáció; a tanulmányutak és kiállítások az Északi-sarkkörtől Kínáig; aztán Európából Amerikába; végül hazatérés Sárospatakra. Művészetének egyik titka talán az, hogy a világ különböző részein szerzett hatásokat folyamatosan magába szívta, és azokat saját személyiségén átszűrve, teljesen egyéni módon lényegítette át képeire. A 20. század elején született, és az utolsó évtizedben halt meg, így magába olvasztotta a század különböző korszakainak stílusát, amelyekből valami egészen újat és egyénit alkotott. Domjánt mindig foglalkoztatta a történelem – a csaták, a hősök ideje, a balladák, az ősi hiedelmek és a mondavilág –, s ezeket olyan festőien és oly gazdag stílusban jelenítette meg, hogy azok időtől és tértől

függetlenül folyamatosan jelen lévő esztétikai értéket hordoznak. Szimbólumvilága sajátos mitológiából származik. Hogy igazán érteni tudjuk ezt a művészetet, meg kell ismerkedni az egész munkásságán átvonuló vizuális jelképrendszerrel. Először a virágokat említjük, amelyek, bár gyakran botanikai szakszerűséggel vannak megjelenítve, mégsem egyszerű természeti tanulmányok, hanem egyfajta vegetációs mikrokozmosz sajátos megjelenésének tarthatók. A vadvirágok, az orchideák és sok más növény Domján képein szinte illatoznak, mintha a természeti valójukat is magukban hordoznák.

Másik fontos motívuma a madár. Domján madarai csaknem mindig jelképek. Itt már hiába keresnénk a természettudományi tökéletességet, ezek a szárnyas lények általában a művész belső világának kifejezésére szolgálnak. Domján többszörös újrakezdései során mindig, mint valami fönixmadár támadt fel. A művész a páva alakjában találta meg azt a szimbólumot, ami igazán kifejezi egyéniségét. A páva mitikus állat, a nap madara, amely elűzi a sötétséget és a rontás erőt. Keresztülzáll időn és téren, színes tollazatán megcsillannak a fények. A madarakon kívül más állatokat is találunk a Domján-képeken (szarvas, sárkány), amelyek mind a sajátos Domján-mitológia fontos tartozékát jelentik.

Harmadik jelképcsoportnak talán a kozmikus szimbólumok tarthatók: a csillagok, a Nap és a Hold ábrázolása.

Művésze sajátos és mély kapcsolatban áll a magyar hiedelemvilággal és a népművészettel. Fiatal korában nem érték folklórhatások, édesanyja nem is volt magyar anyanyelvű. A folklorisztikus élmények a természetben és a művészen keresztül érintették meg. Ezért a Domján-képeken a népművészeti hatás sohasem dekorációként jelentkezik; hanem szimbólumként, a belső érzésvilág és a karakter kifejeződéseként. Színes fametszeteinek világa nemcsak a valóság rétegeit sűríti, a felszín könnyen befogadható szépségei mélyén megjelenő jelek, jelképek világa olyan művészi mondanivalót hordoz, amely mély és maradandó esztétikai élményt nyújt. *Magyar Szemle, 2007. április*

Emese Kerkey

**JÓZSEF DOMJÁN
MASTER OF THE
COLOR WOODCUT**

József Domján's (Budapest 1907 - Tuxedo Park 1992) eventful life was full of success and difficulties.

As the oldest of 12 children of a poor family he had to work as an apprentice in a machine foundry to help support them at the age of 14. Out of work during the Depression, he wandered through Austria, Italy, Switzerland, France and Germany. During his walk of 10,000 miles he became familiar with the art expressions of Western Civilization. It was then that he decided to dedicate his life to art. Upon returning to Hungary, for a few years he was leading the life of a hermit in the Bakony Forest, where he started to work in pastels. In 1935 he became a student at the Royal Academy of Fine Arts in

Budapest on scholarship, and six years later he was already a professor.

In 1934 at the Spiritual Art Exhibition in Budapest he caught attention with his "lyrical abstract clouds of colour". Evelyn, an art student, was fascinated with his unique use of color. She became his wife, mother of three children, manager, and lifelong artistic colleague and collaborator.

Master Domján, however, obtained international fame with his color woodcuts. He gave this age-old art new life by using oils in the complex technique of overprinting. As many as 21 different colors were sometimes used and eight wood-blocks for one image, giving it a three dimensional texture and depth of color.

In 1955 on an exhibition tour in China he was awarded as the first Westerner the title of "Master of the Color Woodcut" for his accomplishments in this field. This title is given only every 100 years as the greatest art honour in China.

His art works show how deep his roots are based in the Hungarian soil and Hungarian folk art. His woodcuts are filled with Hungarian folk motifs, built into modern designs, giving a permanent place for Hungarian images in the world of fine art.

As an artist he suffered three major catastrophes,

when he lost everything and had to start all over again. In 1945 his studio, filled with his art, was bombed. In 1956 he left Hungary and everything behind after the Revolution. He came to the United States in 1957, built a studio and home in Tuxedo Park, which burnt down to a rubble in 1970. He lost 2 million dollars worth of artwork and all his family's possessions. But he did not give up. He adopted the phoenix bird as a new motif and said: "I can die or live, I choose to live, to create, to rise like the phoenix bird from the ashes once more."

Afterwards his works became even more fascinating. During his life he had more than 500 one-man shows around the world, received many awards, illustrated 40 books, designed tapestries and Christmas ornaments, which were sold at the Metropolitan Museum of Art. Over 175 museums and private collections are proud owners of his works, and a museum in Sárospatak, Hungary bears his name... (AHM)

Domján's inspiration for his woodcuts comes from the folklore of his native Hungary and his love of nature. His woodcuts are most noted for their intricate design, subtle coloring and deep rich texture. His distinctly abstract images evolve through the use of a live model, coupled with his knowledge of anatomy and ideas from his own imagination.

Domján's works are highly imaginative, richly textured, and brilliantly colored and are in the collections of major museums and private collectors around the world. One of the most important color woodcut artists in the Twentieth Century.

AHOL NEM KOSÁRBAN TEREM A BANÁN

Sötétedés után ért földet a gépünk. A torontói elegáns Pearson reptér után a kubai afféle játszótérnek tűnhetett volna, de tartottam magam az itthoni fogadalmamhoz: nem összehasonlítani semmit!

Ajándéklónak nem nézik a fogát, tartja a jó magyar közmondás, ez az út pedig nekem váratlan ajándék volt. Egyfajta születésnapi előzetes a két gyermekemtől, akik elhatározták, hogy magukkal visznek a Karib-tenger északi partjára, ahol az Atlanti-óceán és a Mexikói-öböl találkozik. Mert ott mindig egyformán meleg, tiszta a víz, fehérebb a homok, kékebb az ég, mint máshol – és mindenki kedves, szolgálatkész, fán terem ott és nem kosárban a banán, papaya meg a kókuszdió – egyszerűen, mini-mekka a hétköznapiok szürkesége után.

Camagüey város, Playa Santa Lucia, Brisas Santa Lucia – hullámozott a nevek dallama a reptérről az üdülőhelyre szállító autóbusz idegenvezetőjének a duruzsolásában, és próbáltam nem érzékelni a sötétségben megbúvó szegénységet, amelyben a helybéli emberek élnek.

Aki minden fazont viselhet. Fotók: Turóczy Tamás

A fényárban úszó Brisas resortban pillanatok alatt bejelentkeztünk, megkaptuk a kulcsokat, és máris indulhattunk le a partra – az „udvarunk” végét mosta a víz-, hogy bemutatkozzunk egymásnak: a tenger és mi. A holdfényben is csodálatos volt a látvány, a hatalmas víztömeg évezredes titkokat suttogott – nyilván spanyolul, és közben szinte hangtalanul a lábunk elé pottyant egy hatalmas érett kókuszdió a partot keretező pálmafáról. Szandálunkat a kezünkbe fogva, mezítláb gyalogoltunk bele a puha homokba, majd a patot kéjesen nyaldosó vízbe – megkezdődött a nyaralásunk.

Reggel a kíváncsiság korán ébresztett. A napfelkelte felejthetetlen élményt nyújtott, majd megtapasztalhattuk, mit jelent a minden-bele-foglaltatik-vendéglátás, a trópusi gyümölcsökkel körített dús reggeli és az egész napos, „mi szem szájnak ingere”, önfegyelmet próbára tevő dús kálás ételben-italban. A tíz napos üdülés felejthetetlen pillanataihoz tartozott a lovastúra, a homár specialitás, az úszás-gyaloglás, a sportok okozta merevséget oldó napi masszázss, az aerobic és tánclecké, bicikli- és motorkerékpártúra. A minden esti kabarét még azok sem hagyták ki, akik különben nem a diszkóba indultak utána, hanem lefeküdni vagy másféle éjszakai szórakozási formát választottak.

A jóelőre meghirdetett divatbemutatót nagy várakozás előzte meg. A tapasztaltabbak tudták, miért, magam csak kíváncsi voltam, vajon milyen új cuccot mutathatnak be ott, ahol a személyzet napi megajándékozása iratlan törvény, ahol az üdülőttelep csak a külföldieknek fenntartott oázis. Ám a divatparádé minden elismerést megérdemelt. A manőkenek olyan ruhakreációkban jelentek meg, amilyeneket nem találunk meg sem amerikai, sem kanadai, sem pedig párizsi divatszalonokban. A tervező csak kijelölt fürdőtelepnek dolgozik, külföldön nem jelzik a nevét. Ő kubai, művész vagy nem, névtelen, szerény, interjúalanyként is félénk, mert nem biztos, hogy megengedett számára a publicitás.

A bemutatott ruhákat másnap „piacra” dobták, és aki egyedi módon szeret öltözni és megfelelően csinos is, válogathatott kedvére. Olcsón - nem Dior-áron, de stílusban, színvonalban, minőségben a világcégek termékeivel vetélkedő ruhadarabokhoz juthatott. A mellékelt fotók is bizonyítják, hogy a kubai tengerpart nemcsak a fehér homok, a pálmafák és a finom homárvacsorák miatt vonzó, hanem divatparadicsom is.

(dancs)

Dr. Oláh András

KÖNYVTÁRAVATÁS KILYÉNFALVÁN

(Részletek)

Mindössze néhány hónap telt el azóta, hogy Varga Gabriella újságíró, az Új Katedra és az Óvodai Élet című pedagógiai lapok szerkesztője szórólapokon és a nyomtatott sajtón keresztül a kilyénfalvi Falusi Könyvtár újraalapítása alkalmából Felhívással fordult Magyarországnépéhez – s miután Kanadában is megjelent a Felhívás, azt is mondhatom, hogy a világ magyarságához. (Kilyénfalva, ez a kicsiny magyar falu a székelyföldi Hargita megyében, a Gyergyószentmiklóst és Székelyudvarhelyt összekötő országút mentén fekszik.) A Felhívás rendkívül kedvező fogadtatásra talált. A várt könyvmennyiség többszöröse gyűlt össze... Az elégséges feltételt maga az ötletgazda, Varga Gabriella biztosította azáltal, hogy szervezte, irányította a végrehajtást, sőt a fizikai munkában is oroszlánrészt vállalt magára...

Mi történt a régi könyvtárral? Dr. Fodor Ferenc *Kilyénfalva* című falumonográfiájában olvashatók a következők: „A faluban már a század elején működött népkönyvtár és volt iskolai könyvtár is a felekezeti iskolában. Ezekből a felnőttek és gyermekek egyaránt kölcsönözhettek. A könyvtárban a magyar irodalom klasszikusai mellett a világirodalom jelentősebb alkotásait is megtaláljuk. A II. világháború alatt azonban a könyvtár állománya szétszóródott és alig 200 kötet maradt meg belőle.”

Kilyénfalva és környéke életében – talán nem túlzás azt állítani, hogy – 2007. július 1-jén történelmi jelentőségű esemény történt. A kicsiny magyar falu könyvtárának újraalapítása és az újraalapítás fogadtatása ugyanis messze túlmutat egy könyvtár létrehozásán. Az újraalapítás nagyszerű példája annak, hogy a világ magyarságában óriási a szolidaritási, a segítségi vágy (annak ellenére, hogy bizonyos rétegek vagy csoportok

Varga Gabriella újságíró és Horváth Gábor Miklós újságíró, előadóművész a könyvtárszentelési ünnepségen

manőverei gyakran ennek éppen az ellenkezőjét próbálják sugallni, sőt kishitű honfitársaink egy részét demagóg módszerekkel meg is nyerik ennek a sanda szándéknak, szerencsére csak átmenetileg) azon honfitársai, illetve nemzettestvérei iránt, akik jelenleg még egy átlag magyar problémáihoz képest is nehezebb gondokkal küszködnek. (A demagógia leple pedig előbb-utóbb lehull. Erre talán legjobb példa az a szólásmondás, hogy „Ne feledd: semmi sem tart örökké, százötven év alatt sem lettünk törökké.”)

A könyvtár újraalapításának és felszentelésének nagyszerű fogadtatását igazolja, hogy a helyi plébános lakhelyéről induló ünnepi menet... a tűzoltóság rézfúvós zenekara ünnepi indulóval köszöntötte, és a jeles személyiségekből álló csoport kísérezénjük mellett indult el a templom irányába. A templom előtt a falu aprajagyja fogadta az érkező csoportot, s végül mindenki bevonult a könyvtárszentelő ünnepi szentmisére. Az elért eredményt bizonyára Varga Gabriella jellemezte legtalálósabban a könyvtár szenteléskor mondott ünnepi beszédében, amikor Pósa Zoltán író szavait idézte: „...ebben az eredményben az a Magyarország mutatta meg magát, amelyik tudja, hiszi és vallja azt az alapigazságot, hogy az ősi kötelék nem téphető szét”.

(Napsziget, 2007. július 23.)

**MÚLT ÉV AUGUSZTUS 20-ÁN BUDAPESTEN A
TRAGIKUS KIMENETELŰ TŰZIJÁTÉK IDEJÉN
ERDÉLYI MAGYAROK HALTAK MEG.
EMLÉKÜKNEK AJÁNLJUK A KÖVETKEZŐ
ELBESZÉLÉST.***

A kút mellett üldögéltek...

— Hát bizony, halnak az emberek nagyon, fiam. Ez az élet rendje. Csak engem felejtett itt a teremtő. Ő tudja, mi végre — bölcselkedett apó.

Kedvelte a fiatalembert, aki most érkezett valahonnét a messze óceán túlsó partjáról, hogy az édesanyját elkísérje utolsó útjára.

— Lámcsak, nem mind válik kőszívűvé, akit elhány a sorsa ide-oda! — fordult a szomszédjához, aki előzőleg beszámolt a temetésről annak rendje és módja szerint.

— Nem, nem — hagyta helyben a szomszédember, maga is koros már. De apó mellett sihedernek számított a 65 esztendejével. Mert apó már a 97. évébe lépett február havában. Hosszan hallgattak.

A tavaly még a kút mellett, a csutakon kuporogva csemegézgettek régi Tolnai Világlapjában.

— Fáin fehérmépek voltak akkor, magyar üdö volt, úgy tudom — magyarázta a hümmögő, cuppogó szomszédnak. De a múlt esztendő óta apó nagyon szupulyka kezdett lenni. Nem érdekelték a képek sem. Csak az elméje a régi: olyan dolgokat tud, hogy az csuda. Most is azon jár az esze, hogy ezt a szegény elárvult atyafit úgy engedje vissza oda abba az ismeretlen nagyvilágba, hogy soha ne felejthesse el a hazai harangszót. — Sejtem én azért, hogy mi a szándéka velem az Úrnak! Egész életemben azt az egyet kívántam, de azt erősen, hogy még egyszer ebben a faluban felcsendüljön a magyar himnusz. Úgy, mint amikor a magyarok bevonultak. Hogy azt mondja, hogy Isten, áldd meg a magyart! Itt van a televízió, a gyermekek hozták nekem, amikor megnyugodtak abban, hogy nem tudok én innét elmozdulni. Hangja van, de nem értem én azt, hogy mit akar mondani. Pedig tudtam én oláhul, fiam, két háborút megértem, és amikor az oláhok bebecstelenkedtek ide, meg is tanultam a nyelvüket. Muszájból, fiam, de már nem tudom...

Egy kicsit még magában füstölgött, hogy elfelejtette azt a sok szót, amit az a bräilai legény tanított volt neki, akivel szolgált. Nem volt rossz ökelme, de a fajtája ölte volna mindig a magyart.

— Szóval na, mondom, erősen szeretném, ha ez a masina magyarul szólna! Addig nem megyek el a faluból,

amíg nem hallom meg még egyszer, hogy “Isten, áldd meg a magyart!”

Szerette volna el is dalolni azt a szépséges sort, de nem tudta elkapni a tempót... Reszketegen törülte ki a szeméből az előlopakodó könnycseppet. Nem lehet azt felemlengetni sírás nélkül sehogysem.

— Apó, ezt kívánta nagyon édesanyám is szegény —, sóhajtott a vendég. — Mindig készültem, hogy összegyűjtöm azt az ezer darab amerikai dollárt, hogy a faluba beköttessek a Duna TV csatornát, de sajnos, pillanatnyilag odaát sincs kolbászból a kerítés. Első a család... egyedül nem lehet.

Mentegetőzött forma, de minek. Mit segítene azzal valakin, ha elmondja, hogy hónapok óta munkanélküli segélyen tengődik a feleségével együtt?

— Tudom, fiam, én jól tudom, hogy nem lehet könnyű sehol, egyet se mentegetőzz!

Hallgattak egy sort. Férfiak között nem volt az vétség, a hallgatás. Súlyos gondok nyomták a szegény vándor vállát, a két öreg pedig magában morfondírozott. Azt mondja egyszer a távrolól érkezett:

— Apó, kitaláltam valamit. Lesz himnusz a faluban!

— Nocsak — kapta fel a fejét a hallgatag szomszéd.

A nagyöreg nem heveskedett, hallgatagon akarta megadni a módját a lelkesedésnek.

— Vannak kint magyarok, akik ilyen vagy olyan szervezetet alakítottak. Tudják, hogy volt “legnagyobb magyar”, “legnagyobb székely”, szóval egy csomó híres ember, akinek a nevét adták egy-egy ilyen szervezetnek. Namármost, ezek bálákat is rendeznek, a bevételt pedig hazai ügyek támogatására fordítják. Hogy gyűljön a pénz, tombolát is sorsolnak ki.

— Hát az mi a csuda? — kottyantott bele a magyarázatba a szomszéd.

— Az úgy van, hogy különféle tárgyakat betesznek nyeresre, számokat húznak ki, és akinek a céduláján a szám szerepel, az nyer. Van, amikor bort vagy egy rúd szálamit dobnak be.

— Az jó lehet, a midenségit! — nyalta meg a szája szélét az ember.

— Szóval, ha vinnék egy liter kisüstit, és beadnám a tombolára azzal a kikötéssel, hogy ennek a falunak is utaljanak ki valamit a bevételből, hátha sikerülne. Én fizetem a tagsági díjat annak a szervezetnek évek óta, és szépen küldtünk is ajándékba összegeket hazafelé. Inkább úgy ment, hogy mindenki tudott egy-egy itthoni kívánságról — harangláb, iskola, másológép, ami kellett —, s akkor oda ment a pénz. Én eddig csak fizettem, na meg jóvá hagytam a többiek javaslatát... Hányan is élnek ebben a faluban, bátyám? — kérdezte az apó szomszédját.

*Dancs Rózsa: Vaddisznók törték a törökbúzat c. kötetéből

— Valami 200-an, gondolom —. Már ő is helybenhagyólag bólogatott. Esténként jó lenne összegyűlni bizony a kultúrban, és megtudni, mi van a világban. “Apót akár ölben is átvihetnők, olyan vékonyka szegény”, egyezkedett magával. “A kultúr ahajt a második kapu ide,” vette számba az eshetőségeket.

— Ha már erről van szó, nyúlj be oda a szekrény aljába, fiam,— apó valami konkrét kapaszkodót akart adni a bizonytalansággal viaskodó gyermekembernek.

— Oda, oda... az a nagy korsó vagy mi is a neve. Tiszta új, anyjukom kapta a gyermekektől, de soha nem tette ki szegény az asztalra, mert hogy olyan szép, azt mondta, nem megy a régi házzal. Csíkban készítették, ott híresek azok a cserepesek. Mondd is meg, fiam, hogy jó szívvel küldöm annak, aki megnyeri. A Himnuszért.

— Apó azt akarja, hogy vigyem el magammal ezt a kancsót? — okvetetlenkedett a fiatalember. — Kicsit bonyodalmas lenne, összetörhet, hosszú az út...

— Fogd az öledbe, édesfiam,— oldotta meg a nagy kérdést apó. — Addig nem akarok meghalni, amíg nem lesz itt a faluban az a szépséges műsor.

Útjára kelt a csíki kancsó. A fiatalember ölben tartotta a repülőgépen, álmában is ölelte. Mintha édesanyja utolsó kívánságát tartaná benne...

Megemlítette a gyűlésen, hogy mit szeretne. Jó ötletnek tartották a szervezetben, a vezetőség is jóvá hagyta. El is határozták ott helyben mindjárt, hogy egy új segélyakció kezdődik a kancsóval. Az anyai szó úgy kell az otthoni agyonhajszoltaknak, mint a darab kenyér. Azt adjunk, amit kérnek, hiszen már írtak róluk, beszéltek a sorsukról, feltérképezték és lefényképezték őket...

A bál lezajlott. A ritka szép kancsót és a székelőföldi kisüsti szilvapálinkát kisorsolták a tombolán. Be is mondták a mikrofonba, hogy a Duna TV-csatorna alapra megy a pénz. Közmegegyezéssel. A bálozók megtapsolták a bejelentést. Szépen kaptak, többet is, mint egy csatorna ára, így legalább a következő falunak is meglesz az alap. Talán karácsonyra apónak teljesülni fog a vágya...

— Istenem, de kár, hogy édesanyám nem érte meg! — mondta a feleségének.

— Ő nem, szegény, de a többi öreg áldani fog érte. Ez vigasztaljon, kedves. Hiszen nem rajtad múlt, hogy nem úgy sikerültek a dolgok, ahogy elképzeltük, amikor világgá szaladtunk.

Az asszony mindig tudott valamit mondani, ami megnyugtatta. Nagyon szerette érte. Nyugodtan indult a következő összejövételre, hogy felvegye az összeget. Holnap megy a bankba... útközben valamiféle gyerekes izgalom fogta el. Ha majd újból lesz munkája, minden hónapban tesznek félre legalább egy százast, hogy a

gyerekeket is hazavihesse. Maholnap elfelejtik a rokonságot, de még a földet is, ahonnan elindultak. Hazamennek, az biztos. S akkor majd ott, a kultúrban ők is meghallgatják a magyar himnuszt. Az szép lesz. Legalább ennyi öröme legyen a falunak.

Amikor meghallotta a jelentést, amely szerint minden cent elkelt már, elszédült.

— Hogyhogy? — kiáltott fel. Egy régi tag kenetteljes hangon rendre utasította.

— Fiatalember, gondosan fontolóra vettük a legsürgetőbb feladatokat, és úgy döntöttünk, hogy haladéktalanul, vagyis azonnal Isten rendelése szerint... és még nagyon sok szép, papos mondat dorombolt a dobhártyáján. Az értelmüket talán fel sem fogta egészen. Felháborodásában kirohant a teremből. Hazafelé menet szinte hangosan beszélt magában... ”Apó, én megígértem, ne haragudjon, apó...”

Később megtudta, hogy apó megunta várni a magyar himnuszt. Halála előtti pillanatokban már félrebeszélte hűségese szomszédjának. Valami olyasmit motyogott, hogy “Nóta, benne”, — az utolsó kenettel érkező tisztelendő viszont latinosan értelmezte: Nota bene —, és lecsukta a szemét örökre.

*Statue of St. Gellert and waterfall in Budapest.
Photo: Jeff Stewart*

Bácsalmási István

HETEN EGY HÉTIG BUDAPESTEN

A hét közül öten fiatalok, huszonegynehány évesek, unokáink közül azok, akik most első ízben jöttek Magyarországra. Feleségem és én idegenvezetőkként – és mint gazdasági háttér. Ez tulajdonképpen már a második csoportja az unokáknak, akikkel az elmúlt öt évben egy-egy hetet sikerült Budapesten töltenünk. Most is egy különlegesen érdekes és élményekben gazdag hetet. Különlegesen érdekes hetet, mert nemcsak egy akármilyen nagy várost kellett bemutatnunk nekik, hanem a *mi városunkat*, amelyről tőlünk annyit hallottak.

Úgy éreztem, ismét „vizsgáznom” kell Budapestből.

Budapest. Photo: Liz Bacsalmasi

Bevallom, készültem is erre a vizsgára. Hiszen rövid idő alatt nem csak egy világvárost kellett megismertetnem velük, de az egész országot képviselő és jellemző fővárost. Ez a komoly készülés bizonyára kielégített volna bármilyen nehéz idegenvezetői tanfolyamot is, biztattam magamat. Unokáink nem tudhatták még, hogy Budapest túl szép, túl érdekes város ahhoz, hogy én általmára lehessenek. Én tudtam, mégis ideges voltam. Mennyit és mit kell most is ebből a várost építő történelemből és a mai időre is jellemző karcolatokból, szépségből összekapcsolni, hogy maradandó, jellemző és igaz legyen? Elkerüljem-e például az olyan kihívásokat, mint, ahogy hallottuk egyes vezető politikusok szájából: „luzerek azért nem vagyunk”

Budapest. Photo: Liz Bacsalmasi

Örültem ezért, hogy az első budapesti, budai képről, pontosabban a rózsadombi képről még csak beszélni sem kellett.

Rózsadomb, ahol mi is laktunk, még mindig gyönyörű, most, régi, keskeny és girbe-görbe utcái tele voltak az ottlakók autóival. Mi vendégek voltunk s autó nélkül a Mester-házaspárnál, igen kedves és jó barátainknál laktunk, akik átadták lakásukat ottlétünk idejére. Szébb és jobb ajándékot nem lehet elképzelni! Mindkét oldalon a járda volt a parkoló hely, elfoglalva az autótűt egy részét is. Ami közlekedésre maradt, az éppen elég volt egy autóbussznak, de persze nem kétirányú közlekedésre. Pedig itt az volt. Micsoda tudás és mennyi türelem kellett itt vezetni! Ha sok más helyen is így van, nem csoda, hogy a magyaroknak egyébre már nem marad türelmük, gondoltuk.

Budapestet felosztva minden nap egy szépségben tartalmas részt választottunk, néztünk és értékeltünk. Mivel mi a hétvégén érkeztünk Budapestre, a következő napon - vasárnap lévén - a városmajori templomba mentünk misére, utána pedig testvér- és rokonlátogatás következett. Az első teljes városnéző nap így hétfőre esett és természetesen a közeli budai Vár volt a célpont. Az irány a Bécsi Kapu volt, illetve az előtte lévő Nemzetek Parkja, ahol a fák a különböző európai országokból származnak, amelyeket Budapestnek ajándékként küldtek, illetve ültettek.

Itt kell megemlítenem, hogy igyekeztünk még innen, Kanadából beszervezni otthoni, a mieinkhez hasonló korú fiatal rokonokat, hogy megismerkedhessenek egymással. S mert az otthoniak is iskolások, egyetemisták voltak, a május eleji szabad napok nagyon jól jöttek a barátkozásra, ismerkedésre. S mivel az angol nem jelentett nyelvi nehézséget a fiataloknak, a kialakult élénk csevegésből is látható volt, hogy az eddig ismeretlen rokonok pillanatok alatt nemcsak egymásra találtak, de élvezték is egymás társaságát.

Így a Várba is együtt mentünk - nem csak mi, „idegenek”. Ami azt illeti, még többen is voltunk, mint akartuk. Olyan nagy volt a tömeg, hogy féltünk, az emberektől nem látjuk a várost. Amikor elértük a Mária Magdolna templom tornyát és romjait, magyarázat közben egy egészen személyes kis történet jutott eszembe, ami azután az egész túránkra érvényes segítséget jelentett. Akárhol voltunk, a helyhez kötött személyes emlékeim útján a „történelem” családi élménnyé változott, aminek az unokáink is részeseivé váltak. Az érdeklődés így fokozódott, élénkebb is lett, a kérdések száma megsokszorozódott. Ami különösen érdekes volt számomra, hogy az otthoni fiatalok is élvezték ezt a személyesült történelmet, hiszen nekik is újdonság volt

az ilyen, Budapesthez kötött történelmi megközelítés. Még a királyi palota melletti ásátások története, amelyek a Zsigmond-, Mátyás-korabeli épületrészeket tárta fel, is sokat nyert azzal, hogy annak idején jó barátom, a korán elhunyt Dr. Czagány István volt az ásátások egyik vezetője. Neki köszönhető az is, hogy a híres *Csikós* (Vastag György alkotása) visszakerülhetett mostani helyére. Az Andrassy úton lévő Terror Háza volt az egyetlen épület, ahol szükségtelen volt „családibbá változtatni” a megrázó múltat. A jelen közel-keleti történései nagyon is ismertté, érthetővé tették unokáim előtt a tragikus a náci és kommunista befolyást, amely évtizedekkel ezelőtt meghatározta, hogy mi miért lettünk „menekültek”, ők pedig miért Kanadában születtek. A hangulat meg is változott, komolyabbá, megilletődötté lett.

Jó volt, hogy a további séta nem volt hosszú a Hősök teréig s így annak szépsége, érdekes mondanivalója a magyar állam megalapításának idejéről, Anonymus szobra, a Jáki templom, a Városliget fáin és természetesen Európa első földalattija (leszámítva a Szigetországot) visszahozta a jókedvet, a büszkeséget is, így aztán folytathattuk a gyönyörködést Budapest szépségeiben. A Bazilika pompája, a Szent Jobb múltat és jelent összekapcsoló ereje megteremtette az egyensúlyt ennek a napnak kiértékeléséhez is. Ez legtöbbször valamelyik közeli vendéglőben vacsora közben történt. Ami nemcsak a napi élményeket erősítette, de mélyítette a rokoni kapcsolatokat is. S az sem felejthető, hogy a kanadai fiatalok nem hoztak szégyent a kimondhatatlan nagy adagok elfogyasztásában. Főleg a Szent Jupátot (közel a Moszkva térhez) és a rózsadombi Lázár vendéglőt emlegetik most is a legtöbbet. Nemcsak sok, de finom is volt minden.

Budapesten kívül az egy pár órás gödöllői kirándulás és egy teljes napi út Szentendre, Visegrád és Esztergom értékeinek megismerésére, egy rövid ima Mindszenty bíboros sírjánál tette az egy hetet szebbé, teljesebbé, emlékezetesebbé. Szentendrért elhagyva még megálltunk rövid időre a Stampok-lovas iskolánál, ahol feleségem egy rokona is érdekelve van, és a fiatalok így jól vezetett lovak hátán sétálhattak végig az iskola területén.

Az utolsó nap „kötelező” vásárlásaihoz az én segítségemre már nem volt szükség. Budapest ebben is sokat (túl sokat) tudott nyújtani. Ez volt a legfárasztóbb napom. Másnap kivittük unokáinkat a repülőtérre. Az autózás Ferihegyre nem tartott 35 percnél tovább. Visszafelé most már szomorkodó kettőnknek az útja azonban több mint három és fél órát vett igénybe a hírhedt Széna-téri bankrablás miatt, ahol a rablott pénzt (ha rövid időre is) csupán egy rendőr élvezhette. Mi pedig azon töprengtünk, hogy a még hátralevő négy hetünk lesz-e olyan szép, mint az első volt?

Steven Bácsalmási

SEVEN DAYS FOR SEVEN IN BUDAPEST

Among the seven of us, five were young people, around twenty plus, all of them grandchildren of ours. The additional two, my wife and I as guides and economic backgrounds. The grandchildren were the second group with which we had the pleasure in the last five years to be in Budapest. As in the first time, now too we had a very remarkable, and in new experiences a special week. A special week, because we had to show not only a big city in a short time, but our city about which they heard from us so much, so often. I felt I will be examined on the topic of Budapest.

I must admit, I took this examination seriously and I tried to be ready for it. Budapest represented not only a cosmopolitan city but, in many ways, the whole of the country. I spent enough time to be ready which, I am sure, would have been enough for a serious course of tourist-guides. Not seeing the city yet, our grandchildren did not know that Budapest is too beautiful, too interesting to be damaged by my ineptitude. I knew it, yet, I was still nervous. The question was that what to bring up in what detail from the historical past and from current events and add to the beauty of the city to be descriptive and true? Budapest helped me out. To get the right first impression of the city, or more accurately of Rózsadomb, I did not have to say a word. We lived in one of Buda's beautiful hilly section, Rózsadomb (Hillock of Rose) where the narrow, turning-twisting streets were overloaded by the cars of the people who live there. We were the guests of our good friends, the Mesters who allowed us to use their apartments while we were in the city. Most kind and considered gift it was. But talking about the streets, both sidewalks were covered with parked cars, very little spaces in between them and covering some parts of the road as well, leaving space barely enough the busses to go by on a one way street. But here we had a two way traffic. What knowledge and what patience are needed here to drive anything through these streets! If there are many similar places – and there were – no wonder that Hungarians have no patience left for other things.

We sectioned up the city and selected a beautiful and interesting part we hoped to be able to see in one day. Since we have arrived on the weekend, we started our next day, Sunday, to go to the Church of Városmajor after which we visited some relatives. Thus, the first full day to see the town was on Monday next and we went to the Castle-Hill close to Rózsadomb. Our first goal and direction was Bécsi-kapu tér and the Nations Park, just

beside it, where the trees were given by European cities to Budapest around the seventies.

Here I should mention, that from in Canada, we started to involve some of our relatives to organize their children, in the same age group as our grandchildren in order to meet and get to know each other. To come to Budapest on the last day of April proved to be a good one. The 1st day of May being on Tuesday and a holiday, gave the students in Hungary a long, free weekend and some of our relatives were able to be with us in our tours. The problem with English did not exist between hosts and visitors. A very lively discussion showed that the „unknown” relatives not only became „known” to each other fast, but also they enjoyed each other’s company. Thus to go to Castle-Hill we had a larger, lively group of hosts and visitors. The time turned out to be very good for many other people to visit Budapest, because so many of us were there, that we were concerned that from the crowd we might not see the city.

When we finally reached the tower and ruins of Maria Magdolna Church (circa 1200), in explaining its history, a small little story of my own came to mind which I told about. This inconsequential personalization turned to be a valuable help for me through all the tours. Wherever we went and if I had some personal anecdote of the place, I told them, the connected history or the city became the property of the family and the listeners reacted very favourably. Their interest became warmer, livelier and the number of questions have increased considerably. It was also interesting to me that our young host hearing such kind of personalization the first time, reacted the same way as our grandchildren. Even at such place as the excavated site of the palace of Kings

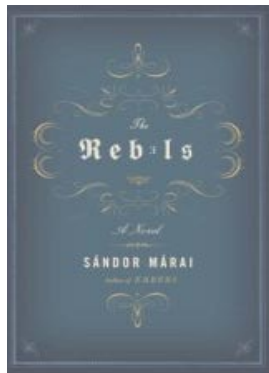
Zsigmond and Mátyás gained more interest and appreciation when I told that my very good friend, the late Dr. István Czagany was one of the leaders of the excavation and worked hard that after many years the recovered statue, The Csikós (work of György Vastagh) was placed back to its place close to the palace.

The House of Terror (60 Andrassy street) was the only building where it was no need for any small personal stories to make history come closer. The events of the present, the wars in Middle-East made this exhibit about the tragic Nazi and communist occupation of Hungary very vivid and why we became refugees and they were born in Canada. The mood that day was very serious, as well as - I think - touched. It was good that the rest of the walk was not long to the Heroes Square. Its richness in beauty, in art and the area, the Museums, the statues (Anonymus) the Church of Jak, the old trees of the Town Park and finally Europe’s first underground (not counting the Island’s primacy) brought us back into a better sentiment to continue to enjoy the beauty of Budapest. The pomp of the Basilika, the relic of St. Stephen’s which connect our past with a renewing present made possible to have a balanced evaluation of the day. Such evaluation, very often, happened in a close by restaurant where we enjoyed our dinners and also the relations deepened between the cousins. We also should not forget that the young Canadians did not bring shame in consuming the unbelievably large portions of the meals. Especially the St. Jupa (close to Moszkva square) and the Lazar restaurant in Rózsadomb are mentioned most often even today. The meals were not only plenty but excellent too. Outside of Budapest we had a short but memorable visit to Gödöllő, and a full day to see Szentendre, Visegrád and Esztergom. This visit was very rich in beauty, in history and in art. All these and a short prayer at the tomb of Cardinal Mindszenty made the day memorable. Actually when we left Szentendre we did a short stop at the Stampok-stable, where one of our relatives has some interest and our grandchildren had their first horseback riding – walking around the place – in good hands.

The last day was the obligatory shopping day, where I was not needed. To me, this was the most tiring day. We took our departing grandchildren to the airport the next morning. Go to Ferihegy took about 35 minutes. It took three and a half hour for us, tired and sad, to go back to our place because of the infamous bank robbery at Széna-tér, where only one policeman was able (for a short time only) to enjoy the „loot”. We were wondering, could our next four weeks be marred with events like this or will be as happy as the first was? They were!

Kati Rékai's New Books

THE REBELS, BY SANDOR MARAI. TRANSLATED BY GEORGE SZIRTES. PUBLISHED BY ALFRED A. KNOPF

There is an excellent, recently published English edition of Marai's novel, "The Rebels" now available. It is the third English publication of Marai's works and follows earlier translations of "Embers" and "Casanova in Bolzano", now also in Vintage

paperbacks. All three novels were translated from the original Hungarian by George Szirtes and have received much praise and excellent reviews in English as well as Hungarian media outlets. Marai is noted as "one of the great modern novelists, in the same league as Gabriel Garcia Marquez".

"You never know how the devil gets into a man. Allow me to furnish you with an example... I am glad to offer them this example because it is important that they should understand something of life. As I said before, it is not so simple. Take a man. Let us say he is married, with a daughter. He goes about his work. He has a thriving pawnbroker's business in some town, but the devil gets into him, he eats a lot, drinks a lot, and chases every skirt he sees. He needs money and it is as if the devil himself were guiding his hand, for everything succeeds, whatever he touches turns to gold, so much so that he grows overconfident. He travels to Lemberg, ready to supply the regiment with soap, when, there in Lemberg, he makes a mistake. It is all too possible, alas, to make mistakes in the course of business. The devil gets into him. Four months. He sleeps on the prison mattress for four months, his diet reduced to that fit only for an invalid. Two rolls and two pints of milk a day. This for a man who needs meat, who must have his meat. He is a number, number 137. He sits, he sleeps in a cell for four months, debating with the devil. He doesn't understand. Kindly consider that the bucket that is put aside for such purposes as are necessary is there in the cell with him. However much milk he drinks he longs for a little slice of bacon. So he lies there and dreams..." (p. 243.)

Marai was born in Kassa in 1900 and became one of Hungary's most important literary novelists by an early age in the 1930s. He fled Communist persecution in Hungary in 1948, when they rose to power following,

the Second World War. He headed for Italy and then emigrated to the United States where he died in San Diego, California in 1989. "The Rebels" is the tale of a troubled group of young Hungarian men growing up in a small town in provincial Hungary during the turbulent years of World War I. The boys graduate from high school in 1918 and slowly become aware of the likelihood of their being called up to fight at the front and the likelihood of death that would follow on the battlefield. They become more and more alienated from even thinking of a normal future. As a result of their growing fears and frustrations, they begin to take part in strange and subversive games and to commit petty crimes. A chance meeting with an actor visiting their town with a travelling theatre company changes their lives and moves them in a direction they can neither have predicted nor can they control. "The Rebels" is a masterly novel, beautifully written and rich in the study of characters and the presentation of life's not always pleasant realities. It is a pleasure to read.

BEATRIX POTTER: A LIFE IN NATURE¹ by Linda Lear

This biography is the first modern, critical look at the fascinating life of world-famous British children's book author, Beatrix Potter.

Biographer Linda Lear, Research Professor of Environmental History at George Washington University, and her classmates were first captivated and influenced by Potter's work and life experiences while they were university undergraduate students. Their essays reflected the influential cultural figure she became in her lifetime. Lear's ongoing fascination with Potter continued and her 400-page biography explores Potter's continued appeal and the reasons why she continues to reach her readers in a universal and spiritual way to this day. Lear believes that it was Potter's strong personal focus on nature that enabled her to produce her endearing and wildly popular books, idolized by adults and children alike. Beatrix Potter's amazingly productive life alone is well worth reading about, but this book has the added bonus of an analysis of the society around this strong, independent and humorous woman. Important issues of her time, such as the amateur naturalist tradition, the role of women in science and the origins of the conservation movement, all of great significance to Potter's own life, are highlighted. This remarkable book is a wonderful tapestry of the life and times of an extraordinary woman, the many unforgettable adventures she had and the characters and tales she created.

¹Published by Penguin Group (Canada)

Gyors barátságos szolgáltatás kedvező áron!

CORVINA
Printing & Design

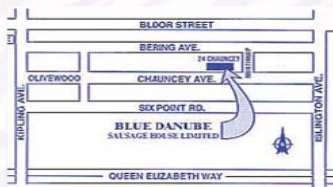
Fekete-fehér/Színes Nyomtatás
Fekete-fehér/Színes Fénymásolás
Szkennelés, Fax szolgáltatás
Web és Grafikus Tervezés
Számítógép javítás, telepítés
Névjegykártyák, Borítékok,
Szórólapok, Naptárak, Könyvek
Meghívók, jegyek, katalógusok

830 St. Clair Ave. West, Toronto, ON.
Tel: 416-658-3434, Fax: 416-658-6613
e-mail: info@corvina.ca, www.corvina.ca

BLUE DANUBE
SAUSAGE HOUSE LIMITED

Igazi magyaros jóízű friss hentesárúk
Finom házi sütemények
Magyar árúk bőséges választéka
Szeretettel várja Önöket a Balega család

24 Chauncey Ave.,
Etobicoke, ON M8Z 2Z4
Tel: (416) 234-9911
Fax: (416) 234-9122
bluedanubesausagehouse.com

Végre itt a kürtös kalács

www.mrtwist.ca info@mrtwist.ca 416-891-8773

Különböző ízekben, eredeti erdélyi receptet követve!
Ízeink: klasszikus, fahéjas, kakaós, diós, kókusz
Party tányérokra még több a választék: csokis, mogorós, mandu

Nagyobb rendezvények, fogadások, esküvők
alkalmával kérem keressenek minket, vállaljuk
termék helyben készítését vagy szállítását
a rendezvény színvonalához igazodva

**Csütörtökön, Pénteken, Szombaton naponta
frissen sült kalácsot szállítunk ki a következő boltokba:**

Aprozar (Sheppard and Pharmacy)
Bukarest Deli (Parkwood Plaza on York Mills)
European Sausage House (Norfinch Avenue)

Mézes Mackó (Sheppard Ave)
St. Clair Deli (St. Clair Avenue)

Nik Networks

www.niknetworks.com

ALI KALBALI

(416) 773-1850;

(416)312-2227

support@niknetworks.com

**DOMJÁN JÓZSEF SZÍNES
FAMETSZETEINEK ÁLLANDÓ
KIÁLLÍTÁSA A MAGYAR
KULTÚRKÖZPONTBAN!**

**A KÉPEK MEG IS
VÁSÁROLHATÓK!**

**840 ST. CLAIR AVE. WEST
TORONTO
www.hccc.org**

ENJOY A FRESH START

ÉLJÜNK GONDMENTESEN

Mintz & Partners Limited

Trustee in Bankruptcy

5 STEPS TOWARDS FINANCIAL STABILITY

1. Confront The Problem
2. Assess Your Situation
3. Consider Your Options
4. Take The Appropriate Action
5. Rebuild Your Credit Rating

OUR TEAM PROVIDES:

- A Respectful Approach
- Services in Many Languages
- Flexible Appointment Times

OUR OFFICES

- 1 Concorde Gate, Suite 200, Head Office
(Don Mills at Eglinton East)
- 300 John Street (at Bayview) Suite 300,
Thornhill
- 2424 Bloor St. W., 2nd Floor
Bloor West Village (at the Jane Subway)

Call Kate Turoczi for a Free Initial Consultation
416-644-4393; www.mintzbankruptcy.com
kate_turoczi@mintzca.com

5 LÉPÉS PÉNZÜGYI BIZTONSÁGUNKHOZ

1. Ismerjük fel a problémákat
2. Becsüljük fel a helyzetünket
3. Gondoljuk át a lehetőségeket
4. Intézkedjünk
5. Váljunk újra hitelképesé

CÉGÜNK AJÁNLATA

- Udvarias, megértő kiszolgálás
- Több nyelven beszélünk
- Rugalmas ügyfélfogadási időpont

IRODÁINK

- 1 Concorde Gate, Suite 200, Head Office
(Don Mills at Eglinton East)
- 300 John Street (at Bayview) Suite 300,
Thornhill
- 2424 Bloor St. W., 2nd Floor
Bloor West Village (at the Jane Subway)

Díjmentes tanácsadásért hívjuk Turóczi Katalint
416-644-4393; www.mintzbankruptcy.com
kate_turoczi@mintzca.com

Magyar szívvvel, kanadai fogorvosi tudással...

DR. DENCS KATALIN FOGORVOS
DENTAL SURGEON, TORONTO

TEL: 416-222-7979

- ➔ Fehér porcelán koronák, hidak, fogfehérítés
- ➔ Fogszabályozás felnőtteknek, gyerekeknek
- ➔ Tömések, gyökérkezelések, szájszészet
- ➔ Kanadai megelőző rendszeres fogtisztítások
- ➔ Visszatérő fejfájások, nyaki fájdalmak és alvási zavarok kezelése, amelyek fogászati eredetűek

- 280. Sheppard Ave. East #213
- Yonge St. és a Bayview Ave. között félúton
- Ingyenes felszíni és földalatti parkolóhelyek

